

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

KATEDRA PRÁVA

Diplomová práce

**Vymáhání nedoplatků na sociálním pojištění v právní
teorii a praxi**

Autor: Bc. Andrea Brožovská

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Ing. Pavel Pikola, Ph.D.

© 2017 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Andrea Brožovská

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Vymáhání nedoplatků na sociálním pojištění v právní teorii a praxi

Název anglicky

Social Insurance Arrears Collection in Legal Theory and Practice

Cíle práce

- vymezení zákonné úpravy pro vymáhání nedoplatků na sociálním pojištění
- přiblížení současné i předcházející právní úpravy
- rozbor vývoje vymáhaných nedoplatků u České správy sociálního zabezpečení
- zjištění faktorů ovlivňujících vznik nedoplatků na sociálním pojištění
- návrh opatření pro redukci vymáhaných nedoplatků

Metodika

- zkoumání odborné literatury
- zkoumání odborných článků
- zkoumání právních předpisů
- zkoumání internetových odkazů
- osobní šetření, dotazník
- vyhodnocení zjištěných výsledků

Doporučený rozsah práce

60 - 70 stran

Klíčová slova

Sociální pojištění, nedoplatek, penále, vymáhání pohledávek, exekuce, daňový řád, exekuční příkaz, oprávněný, povinný

Doporučené zdroje informací

BAXA, J. – ČESKO. DAŇOVÝ ŘÁD (2009, NOVELA 2011), – ČESKO. ZÁKON O SPRÁVĚ DANÍ A POPLATKŮ (1992, NOVELA 2009), – ČESKO. ZÁKON, KTERÝM SE STANOVÍ PRAVIDLA PRO PŘÍPADY SOUBĚŽNĚ PROBÍHAJÍCÍCH VÝKONŮ ROZHODNUTÍ (2001, NOVELA 2009). *Daňový řád : komentář*. Praha: WoltersKluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-564-9.

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. KATEDRA OBCHODU A FINANCÍ, – KUKALOVÁ, G. – MORAVEC, L. *Systém sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění v ČR*. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, provozně ekonomická fakulta, 2014. ISBN 978-80-213-2491-6.

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. KATEDRA OBCHODU A FINANCÍ, – KUKALOVÁ, G. – MORAVEC, L. *Systém sociálního zabezpečení a zdravotní pojištění v ČR*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2015. ISBN 978-80-213-2573-9.

ČESKO. *Sociální pojištění ... : pojistné na sociální zabezpečení, nemocenské pojištění, důchodové pojištění, penzijní připojištění, organizace a provádění sociálního zabezpečení: podle stavu k* . Ostrava: Sagit, 2008. ISBN 978-80-7208-657-3.

ČESKO. *Sociální zabezpečení : pojistné, nemocenské a důchodové pojištění, penzijní připojištění, sociální péče, státní sociální podpora, sociální potřebnost, životní minimum : podle stavu k 21.2.2005*. Ostrava: Sagit, 2005. ISBN 80-7208-476-3.

ČESKO. ZÁKON O POJISTNÉM NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ A PŘÍSPĚVKU NA STÁTNÍ POLITIKU ZAMĚSTNANOSTI (1992, NOVELY 2007-^^^), – ŽENÍŠKOVÁ, M. *Pojistné na sociální zabezpečení : zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ, dobrovolně důchodově pojištěných : s komentářem a příklady : k 1.1.2012*. Olomouc: Anag, 2012. ISBN 978-80-7263-735-5.

JEMELKA, L. *Princip subsidiarity správního řádu*. V Praze: C.H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-479-7. *Národní pojištění : měsíčník Ministerstva práce a sociálních věcí ČR*. ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ, – ČESKO. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Praha: ISSN 0323-2395.

POMAHAČ, R. *Průvodce veřejnou správou*. Praha: ISV, 1999. ISBN 80-85866-42-0.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. JUDr. Pavel Pikola, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 14. 11. 2016

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 14. 11. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D

Děkan

V Praze dne 14. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Vymáhání nedoplatků na sociálním pojištění v právní teorii a praxi" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne: 20. 3. 2017

Bc. Andrea Brožovská

Poděkování:

Na tomto místě si dovoluji poděkovat JUDr. Ing. Pavlu Pikolovi, Ph.D. za jeho čas, vstřícný přístup, podstatné podněty, věcné připomínky a pomoc při realizaci této diplomové práce. Dále děkuji své rodině za jejich trpělivost a podporu.

V Praze dne: 20. 3. 2017

Bc. Andrea Brožovská

Vymáhání nedoplatků na sociálním pojištění v právní teorii a praxi

Souhrn

Diplomová práce se zabývá procesem vymáhání nedoplatků na sociálním pojištění v rámci České správy sociálního zabezpečení. V úvodní části jsou stanoveny dílčí cíle, vymezeny základní pojmy z oblasti exekucí a je představena Česká správa sociálního zabezpečení jako významná státní instituce. Práce charakterizuje nejen průběh celého vymáhání, deskripci současné právní úpravy, ale současně podává exkurz do předcházejících právních úprav a tyto rozdílnosti porovnává. Přiblíženy jsou i soudní exekuce, protože v době využití měly svoji důležitost. Bude provedena analýza některých ukazatelů České správy sociálního zabezpečení, a to vždy za dané období, a identifikovány faktory, které mají vliv na vznik a vymáhání nedoplatků. Pro konkrétní představu budou tato data zobrazena v grafech a tabulkách. Na konkrétních případech bude přiblížena daná problematika. Budou použity poznatky nejen z odborných literárních a internetových zdrojů, ale také judikatury soudů. Závěr práce dává odpovědi na dílčí cíle, bude proveden rozbor dotazníku, na který pro potřeby této práce odpovídali místní podnikatelé. V neposlední řadě budou prezentována doporučení, která by bylo vhodné dodržovat pro eliminaci nedoplatků.

Klíčová slova: Sociální pojištění, nedoplatek na sociálním pojištění, penále, vymáhání pohledávek, exekuce, daňový řád, exekuční příkaz.

Social Insurance Arrears Collection in Legal Theory and Practice

Summary

The thesis deals with the process of enforcing social insurance arrears within the Czech Social Security Administration. In the introductory part, sub-goals and key terms in the field of execution are defined, and the Czech Social Security Administration is introduced as a significant state institution. The thesis characterizes not only the all process of enforcing, but the description of the current legal regulations as well, and at the same time it provides the excursus into the previous legal regulations and compares these differences. Even the court executions are described as they had their significance in the time of their implementation. The analysis of some indicators in the Czech Social Security Administration will be carried out, and that will always be in the given period of time, the indication of factors influencing the arrears arising and enforcing. To get a concrete view, the data will be presented in graphs and tables. Some concrete cases will be used to get closer to the given issues. Findings not only from literature and Internet sources will be employed, but those from the judicial practise of the court as well. The conclusion of this thesis provides responses to the sub-goals; the analysis of the questionnaire having been completed by the local entrepreneurs just for the purpose of this thesis will be carried out. Last but not least some recommendations will be presented which might be suitable to follow to reach the arrears elimination.

Keywords: Social insurance, social insurance arrears, penalties, debt collection, foreclosure, tax rules, execution order.

Obsah

1. Úvod.....	13
2. Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3. Teoretická východiska	16
3.1 Vznik pojistného vztahu	17
3.1.1 Vymáhání nedoplatků na sociálním pojištění.....	19
3.1.2 Postup při vymáhání nedoplatků.....	22
3.1.3 Charakteristika základních pojmů	24
4. Způsoby daňové exekuce	25
4.1 Srážky ze mzdy	26
4.2 Příkázání pohledávek z účtu u poskytovatele platebních služeb	27
4.3 Příkázání jiné peněžité pohledávky	29
4.4 Prodej movitých věcí.....	30
4.5 Prodej nemovitých věcí.....	30
4.6 Daňový řád a daňová exekuce.....	31
4.6.2 Prohlášení o majetku.....	32
4.6.3 Odklad a zastavení daňové exekuce	33
4.6.4 Exekuční náklady.....	33
4.6.5 Dražba	34
4.6.6 Rozvrhové řízení.....	35
4.6.7 Odpis nedoplatků pro nedobytnost	36
4.6.8 Promlčení práva vymáhat nedoplatek.....	37
4.6.9 Poznatky z praxe OSSZ a následná doporučení	37
5. Nedoplatky na sociálním pojištění ve vztahu k trestnímu právu	39
5.1 Trestní čin neodvedení daně.....	39
6. Rozbor vymáhání nedoplatků.....	41
6.1 Nedoplatky evidované Českou správou sociálního zabezpečení	41
6.1.1 Analýza vývoje nedoplatků	41
6.1.2 Přehled počtu zaměstnavatelů, pojištěnců a pojistných vztahů vždy k 31.12 příslušného roku	43
6.1.3 Přehled počtu OSVČ v České republice za období 2011 - 2015	43
7. Vývoj příjmů ČSSZ.....	44

7.1	Příjmy ČSSZ	44
7.1.1	Historicky nejvyšší výběr pojistného ČSSZ	44
7.1.2	Porovnání stavu pohledávek ČSSZ za plátcí pojistného s vývojem příjmů za období 2000 – 2015	46
8.	Komparace současné a předchozí právní úpravy správních exekucí	47
8.1	Odlišnosti v oblasti vymáhání nedoplatků	47
8.2	Příklad z praxe	49
9.	Exkurz do soudních exekucí	51
10.	Faktory ovlivňující vznik vymáhání nedoplatků na sociálním pojištění	54
10.1	Vznik nedoplatků	54
10.1.1	Snaha zaplatit pojistné	54
10.1.2	Způsobilost hradit pojistné.....	55
10.1.3	Faktory ovlivňující vznik nedoplatků	58
10.2	Faktory mající vliv na výši nedoplatků	59
10.2.1	Činitelé ovlivňující výši nedoplatků na straně dlužníka	60
10.2.2	Faktory ovlivňující výši nedoplatků na straně ČSSZ	60
10.2.3	Česká správa sociálního zabezpečení a členské státy EU.....	64
10.3	Shrnutí	65
11.	Dotazník a hypotézy	67
11.1	Podnikatelé nehradí své závazky ČSSZ v daných termínech	67
11.2	Závazky ČSSZ jsou upřednostňovány před závazky jiných věřitelů	68
11.3	Ze závazků vůči státu jsou jako první hrazeny závazky ČSSZ	69
11.4	Klienti preferují pro komunikaci s ČSSZ spíše osobní styk	69
11.5	Klienti ČSSZ vědí o možnosti on-line objednávání	70
11.6	Shrnutí	71
12.	Návrhovaná opatření a cíle	73
13.	Závěr	76
	Seznam použitých zdrojů	79
	Přílohy	85

Seznam grafů

Graf 1: Stav pohledávek ČSSZ za plátci pojistného v letech 2000 – 2015

Graf 2: Stav pohledávek ČSSZ za plátci pojistného v letech 2011 – 2015, v mil. Kč

Graf 3: Vývoj příjmů na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za období 2000 – 2015, v milionech Kč

Graf 4: Podrobnější zobrazení vývoje příjmů ČSSZ, za období 2011 - 2015

Graf 5: Porovnání pohledávek s vývojem příjmů ČSSZ, za období 2000 - 2015

Graf 6: Vývoj vymáhaných exekučních titulů ve správní exekuci k 31. 12., za období 2010 - 2014

Graf 7: Úspěšnost vymáhaných pohledávek v mld. Kč, vždy k 31. 12., za období 2011 - 2014

Graf 8: Struktura pohledávek ČSSZ v %, za rok 2010 - 2014

Graf 9: Jsou závazky vůči ČSSZ hrazeny včas?

Graf 10: Upřednostňování závazků ČSSZ před ostatními věřiteli

Graf 11: Závazky ČSSZ a ostatní závazky

Graf 12: Kontakt klientů s ČSSZ

Graf 13: Informovanost o možnosti on-line objednávání

Seznam obrázků

Obrázek 1: Sociální pojištění

Obrázek 2: Počty soudních návrhů, období 2008 - 2012

Obrázek 3: Vývoj obecné míry nezaměstnanosti v letech 2011 – 2015

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled počtu zaměstnavatelů a pojištěnců

Tabulka 2: Počet OSVČ v ČR v letech 2011 - 2015

Tabulka 3: Počty soudních návrhů za období 2008 - 2012

Tabulka 4: Počet přihlášených pohledávek do insolvenčního řízení, počet konkurzů, počet skončených insolvenčních řízení a celkově uhraných Kč, stav k 31. 12.

Tabulka 5: Počet právnických osob, stav k 31. 12. v letech 2011 - 2015

Tabulka 6: Počet fyzických osob, stav k 31. 12. v letech 2011 - 2015

Tabulka 7: Počet zaměstnanců ČSSZ, stav k 31.12. v letech 2010 - 2014

Tabulka 8: Členění zaměstnanců podle vzdělání za období 2010 - 2014, v %

Tabulka 9: Počet důchodů vyplácených ČSSZ, stav k 31. 12.

Tabulka 10: Vývoj výplat důchodů s exekuční srážkou, stav k 31. 12.

Tabulka 11: Počty žádostí členských států EU o spolupráci při vymáhání pohledávek

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČSSZ - Česká správa sociálního zabezpečení

DŘ - zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

exekuční řád - zákon č. 120/2001, o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

MSSZ – Městská správa sociálního zabezpečení Brno

občanský soudní řád – zákon č. 99/1963, občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

OSSZ - Okresní správa sociálního zabezpečení

OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná

pojistné – pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti

PSSZ – Pražská správa sociálního zabezpečení

správní řád – zákon č. 500/2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů

ZSDP – zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů

1 ÚVOD

Česká správa sociálního zabezpečení je ojedinělá finančně správní instituce, která kromě výplaty důchodů provádí výplatu dávek nemocenského pojištění.

Již zmiňované nemocenské a dále i důchodové pojištění je opřeno o pravidelné placení příspěvku pojistného. Všechny tyto vybrané peníze jsou příjmem státního rozpočtu. Peníze jsou vybírány ve shodě se zákonem č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Na základě tohoto zákona mají plátcí pojistného závazek odvádět na účet dané správy sociálního zabezpečení pojistné. V případě, že není pojistné ve stanovené výši a včas uhrazeno, vzniká dluh na pojistném, ze kterého se dále počítá penále.

Vymáhání nedoplatků na sociálním pojištění není procesem jednoduchým. Samotné vymáhání je ovlivněno mnoha faktory, které vylučují nenáročné řešení. Zásadním předpisem, který aktuálně upravuje pravomoc a postup při vymáhání nedoplatků prostřednictvím daňové exekuce, je zákon č. 280/2009 Sb. daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Předchůdcem daňového řádu byl zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, v platném znění do 31. 12. 2010.

Podle ustanovení § 106 odst. 3 správního řádu se pro exekuci uplatní postup pro správu daní, protože součástí správy daní jsou dle ustanovení § 2 odst. 1 a 3 písm. b) daňového řádu příjmy veřejného rozpočtu. Zároveň se tento zákon či jednotlivá ustanovení použijí vždy, nejsou-li upraveny jiným zákonem.

Popsaná skutečnost znamená, že pro rozhodování a řízení o pohledávkách týkajících se pohledávek oblasti sociálního pojištění se aplikují nejenom ustanovení zákona č. 582/1991 Sb., provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů; zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, ale i příslušná ustanovení správního řádu za použití daňového řádu.

Správcem daně je každý správní orgán, eventuálně ten, který je v příslušném rozsahu zmocněn k výkonu správy daní, tedy i v případě pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Pojistné je příjmem státního rozpočtu, proto je možné pohledávku vymáhat daňovou exekucí (správní exekucí). Nedoplatky na daních tvoří podstatný problém s dopadem na financování veřejného rozpočtu.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je definovat možnosti v oblasti vymáhání nedoplatků, zpřehlednit vývoj nedoplatků na sociálním pojištění a úspěšnost vymáhání, zobecnit faktory ovlivňující nejen vznik, ale také úspěch vymáhání nedoplatků. Identifikovat vlivy působící na růst, případně pokles výše evidovaných nedoplatků.

Vymezený cíl diplomové práce je možné rozvrhnout na cíle dílčí. První dílčí cíl je zmapování právní úpravy, které stanoví možnosti vymáhání. Dalším dílčím cílem bude přiblížení vývoje vymáhaných nedoplatků evidovaných Českou správou sociálního zabezpečení v České republice. V následujícím dílčím cíli budou vymezeny faktory ovlivňující vznik nedoplatků a samotné vymáhání nedoplatků na sociálním pojištění. Navrhnutá opatření, která by pozitivně ovlivnila, případně zredukovala, počty vymáhaných nedoplatků na sociálním pojištění budou stanoveny jako další dílčí cíl.

2.2 Metodika

Metodika práce koresponduje s výše vymezenými cíli. Bude prozkoumána odborná literatura, zaměřená na oblast správy daní a vymáhání nedoplatků. V souvislosti s touto problematikou budou přiblíženy základní zákonné normy. Nejdůležitějším zdrojem informací bude procesní předpis pro správu daní, zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Bude provedena komparace daňového řádu s předcházejícím zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen ZSDP), v platném znění do 31. 12. 2010. Diplomová práce bude vycházet z právní úpravy platné k 1. 1. 2016. Zdrojem dat budou statistické údaje České správy sociálního zabezpečení (dále jen ČSSZ) vypovídající o své činnosti v České republice. Rozbor vývoje a vymáhání nedoplatků bude proveden za období 2011 - 2015. Z vytvořené analýzy bude zhodnocen vývoj nedoplatků na sociálním pojištění.

Na základě dotazníku bude provedeno šetření mezi místními podnikateli, kterými budou jak osoby samostatně výdělečně činné, tak i zaměstnavatelé. Budou identifikovány faktory ovlivňující jejich postoj vůči České správě sociálního zabezpečení a jejich informovanost o problematice vzniku a následném vymáhání nedoplatků. Ze zjištěných

údajů bude provedena komparace výsledků, která zároveň poslouží jako podklad pro závěrečné doporučení. Bude ověřeno několik hypotéz.

Jako zdroj poslouží statistiky ČSSZ o vývoji pohledávek. Rozbor vývoje pohledávek bude proveden zejména za období 2011 – 2015. Za stejné období bude vyčíslen vývoj příjmů a dále počty osob samostatně výdělečně činných i přehled o počtu zaměstnavatelů. Z provedeného rozboru vývoje pohledávek dojde ke zhodnocení vývoje nedoplatků na sociálním pojištění u ČSSZ. Budou popsány faktory mající vliv na vznik nedoplatků a úspěch při jejich vymáhání.

Faktory, které ovlivní vznik nedoplatků, budou posuzovány podle toho, zda mají vliv na dlužníka nebo na správu sociálního zabezpečení.

Výsledná doporučení budou představena v závěrečné části diplomové práce. Doporučení budou klasifikována dle úspěšnosti vymáhání nedoplatků na sociálním pojištění. Upozorněno bude na skutečnost, zda lze samotnému vzniku nedoplatků předejít a zamezit mu.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

Česká správa sociálního zabezpečení vznikla v roce 1990. Jednalo se o spojení důchodového a nemocenského pojištění, dále sem byli začleněni pracovníci ústředí, české a krajských správ nemocenského pojištění, správy nemocenského pojištění Českého svazu českých a moravských výrobních družstev a krajských národních výborů. Vytvoření okresních správ sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ) bylo uskutečněno ze stávajících okresních správ nemocenského pojištění a pracovníků okresních národních výborů. Příloha 1 zobrazuje současné rozdělení jednotlivých OSSZ v celé České republice.¹

Ovšem prvotní kořeny této činnosti vznikly již před více než 90 lety. Tehdejší poslanci schválili zákon č. 221/1924 Sb. o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří², který byl přelomový v sociální problematice, a na těchto základech stojí systém sociálního zabezpečení dodnes.³

Skladba současné České správy sociálního zabezpečení je tvořena ústředím ČSSZ, regionálními pracovišti ČSSZ a okresními správami sociálního zabezpečení, dále Pražskou správou sociálního zabezpečení a Městskou správou sociálního zabezpečení Brno a jejich územními pracovišti. Ve všech uvedených organizačních jednotkách je ve vedení úřadu ředitel, územní pracoviště Pražské správy sociálního zabezpečení a Městské správy sociálního zabezpečení Brno mají vedoucí.

ČSSZ je samostatnou rozpočtovou organizací, která je podřízena Ministerstvu práce a sociálních věcí. Ustanovena byla s účinností od 1. září 1990 zákonem ČNR č. 210/1990 Sb., o změnách působnosti orgánů České republiky a o změně zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, kterým došlo k novelizaci zákona ČNR č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů ČSR v sociálním zabezpečení. V souladu s ustanovením § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích je Česká

---

¹ Zdroj: internet: <http://www.cssz.eu/cz/kontakty>, ze dne 15.4.2016

² Účinnost zákona do 30.9.1948

³ Zdroj: http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/3A7D4925-64A5-4E20-AF60-7527FBDE38A4/0/2015_kniha_cssz25.pdf, ze dne 1.2.2016

správa sociálního zabezpečení organizační složkou státu a není samostatnou právníkou osobou.⁴

Na tezi pojistného je založeno důchodové i nemocenské pojištění, to obnáší pravidelné placení příspěvku pojistného. Tyto peníze jsou příjmem státního rozpočtu. Pojistné na sociální zabezpečení v sobě zahrnuje platby na nemocenské pojištění, důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.⁵ Občané mají povinnost se podílet na důchodovém pojištění.⁶

Důchodové pojištění - druh pojištění pro případ stáří, invalidity i úmrtí živitele. Jedná se o povinnou účast na pojištění, přípouští se účast dobrovolná.

Nemocenské pojištění - dávky slouží pro zabezpečení osob při výskytu konkrétní sociální události, kterou je nemocenská při pracovní neschopnosti.⁷

Díky státním institucím, mezi které ČSSZ patří, funguje sociální ochrana a je možná realizace sociální správy.⁸

3.1 Vznik pojistného vztahu

Do sociálního pojištění patří pojištění důchodové, nemocenské a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Sociální pojištění hradí poplatníci - zaměstnanci, podnikatelé a osoby samostatně výdělečně činné, tedy OSVČ. Podnikatelé a osoby samostatně výdělečně hradí příspěvky na sociální zabezpečení z částky, o kterou příjmy přesáhnou výdaje. Jestliže je důchod z více zdrojů, příspěvky se vybírají z každého příjmu.⁹ Za zaměstnance

---

⁴ Internet: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/>, ze dne 29.1.2016

⁵ Internet: <http://www.cssz.cz/cz/pojistne-na-socialni-zabezpeceni/>, ze dne 29.1.2016

⁶ TRÖSTER, Petr a kol. Právo sociálního zabezpečení. 5., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, s.202

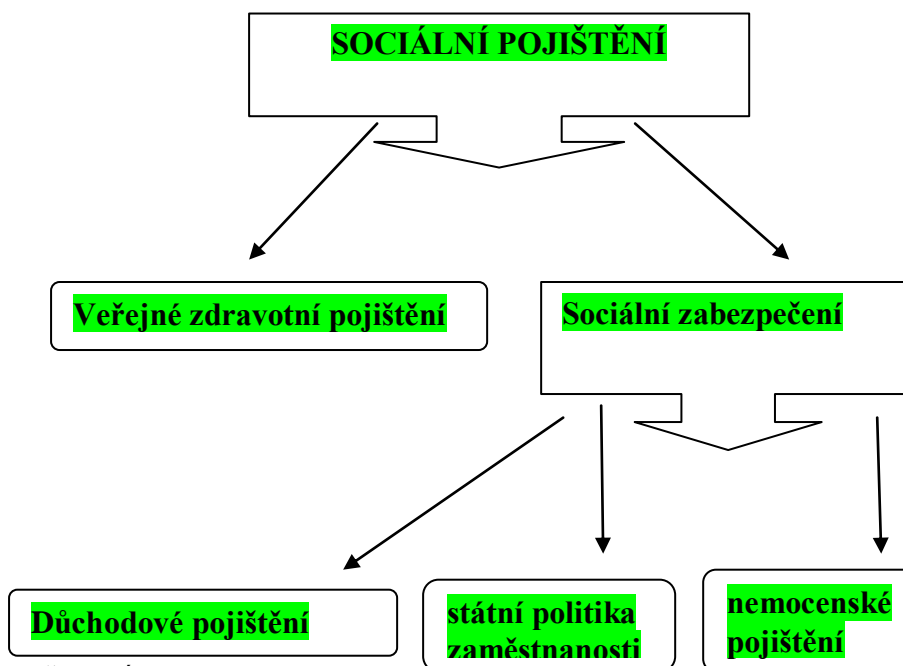
⁷ TOMANOVÁ, J., SCHELLE, K. A KOL, *PRÁVNÍ NAUKA PRO PRACOVNÍKY VEŘEJNÉ SPRÁVY*, PRAHA 1:EUROLEX BOHEMIA S.R.O., 1.VYDÁNÍ, 2005, S. 91

⁸ TOMEŠ, Igor a kol. Sociální správa. Vyd. 1. Praha: Portál, 2002, s. 33

⁹ ŠIROKÝ, J., *Daňové teorie s praktickou aplikací*, 1.vydání, 2003, s.178, Praha, C. H. Beck

odvádí sociální pojištění zaměstnavatel a OSVČ tyto odvody provádí sami za sebe. Výjimku tvoří u osob samostatně výdělečně činných účast na nemocenském pojištění, které je dobrovolné. Důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti platí všichni povinně. Osoby, které nemají zdanitelné příjmy, sociální pojištění nemusí hradit.¹⁰ Příspěvky na sociální pojištění tvoří jeden z nejdůležitějších příjmových toků veřejných rozpočtů.¹¹ Výše příspěvků na sociální zabezpečení od zaměstnavatele z platu je v každé zemi jiná. Rozsah těchto příspěvků je v řadě zemí vysoký, a tímto přispívá k podpoře dané ekonomiky. Najdou se i tací, kteří sociální zabezpečení nehradí a přispívají k tvorbě šedé ekonomiky.¹²

Obrázek 1: Sociální pojištění

Zdroj: obrázek: ŠIROKÝ,J., *Daňové teorie s praktickou aplikací*, 1.vydání, 2003, s.185, Praha, C. H. Beck, vlastní zpracování, ze dne 1. 3. 2016

¹⁰ Zdroj: <http://www.penize.cz/socialni-pojisteni>, ze dne 1.2.2016

¹¹ ŠIROKÝ,J., *Daňové teorie s praktickou aplikací*, 1.vydání, 2003, s.187, Praha, C. H. Beck

¹² Zdroj: internet:

<http://iea.org.uk/sites/default/files/publications/files/IEA%20Shadow%20Economy%20web%20rev%207.6.13.pdf>, ze dne 1.10.2016

Prostřednictvím odvodu částek na sociální pojištění občané kryjí své případné krátkodobé či dlouhodobé sociální situace, které mohou u nich v budoucnu nastat. Mezi tyto situace patří odchod do důchodu, dlouhodobý nepříznivý zdravotní stav, invalidita, úmrtí jednoho z manželů či rodičů.¹³

Za podnikání se považuje ekonomická činnost fyzické nebo právnické osoby. Charakteristické je samostatné a podnětné využívání vlastních případně svěřených prostředků za cílem dosažení co nejvyššího ekonomického výsledku.¹⁴

Poplatníci pojistného mají povinnost odvádět na účet příslušné správy sociálního zabezpečení pojistné. Není-li pojistné uhrazeno ve správné výši nebo včas, vzniká dluh na pojistném a z tohoto dluhu je počítáno penále, které činí 0,05 % z dlužné částky za každý kalendářní den. Způsob placení pojistného a stanovení výše penále je modifikováno zákonem č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, v platném znění, §§ 19, 20. Takto vzniklý dluh na pojistném a penále správa sociálního zabezpečení vyčíslí a vyhodnotí adekvátním titulem, za který lze považovat platební výměr, výkaz nedoplatků. V současné době je evidován nárůst vystavených Rozhodnutí o pokutě, které jsou důsledkem neplnění si svých povinností z hlediska poplatníka. Tento příslušný titul je odeslán dlužníkovi k úhradě. V případě, že dlužník svůj dluh neuhradí, je finanční částka vymáhána daňovou exekucí, eventuálně je předán výkon rozhodnutí soudnímu exekutorovi.¹⁵

3.1.1 Vymáhání nedoplatků na sociálním pojištění

Samotná povaha vymáhání nedoplatků na sociálním pojištění vychází z konkrétní situace. Dluh na pojistném a penále je možno řešit formou splátek, tedy pomocí splátkového kalendáře. Tuto oblast modifikuje § 20a výše zmiňovaného zákona. Zde je mimo jiné stanoven způsob podání žádosti o splátkový kalendář a maximální možná doba splácení. V § 20 odst. 3 je uvedeno, že v případě povolení placení dlužného pojistného ve splátkách penále činí 0,025 % dlužné částky za každý kalendářní den trvání dluhu. Tímto

---

¹³ MIČIENKA, M., *Příruční slovník občana*, 1. vydání, 2003, s. 173, Praha, SLON

¹⁴ Bankovní a finanční slovník, s. 102

¹⁵ Internet: <http://www.cssz.cz/cz/pojistne-na-socialni-zabezpeceni/vymahani-a-pravni-zajisteni-pohledavek/>, ze dne 29.1.2016

jsou poplatníci zvýhodněni a po dobu splácení dluhu ve splátkách mají poloviční nárůst penále.

Jak bylo řečeno v kapitole 1.4, vyčíslený dluh ošetřený výkazem nedoplatků, platebním výměrem nebo pokutou má stanovenou dobu splatnosti. Platební výměr, adresován osobě samostatně výdělečně činné, má ode dne doručení lhůtu pro úhradu dlužné částky do 15 dnů.¹⁶ Výkaz nedoplatků má lhůtu 8 dnů pro podání námitek od doručení zaměstnavateli. Výkaz nedoplatků je totiž „*jakýmsi přehledem nezaplacených částek za určité období a k určitému dni, takže poslední výkaz nedoplatků obsahuje všechny skutečnosti za předcházející období, a svou podstatou tedy nahrazuje dřívější výkazy nedoplatků.*“¹⁷ Případné námítky nemají odkladný účinek.¹⁸

Rozhodnutí o pokutě nebude v této diplomové práci více zhodnoceno ani statisticky sledováno. Pokuta zatěžuje nejen referenty, ale navyšuje dluhy podnikatelů a ve většině případů není nikdy uhrazena. Rozhodnutí o pokutě v mnoha případech nemá takový výchovný charakter, který se předpokládá. Notorické neplatiče vydané Rozhodnutí o pokutě neodradí od dalšího podnikání a neplnění si svých povinností.¹⁹

Nedojde-li k úhradě dluhu ve stanovené lhůtě, je titul předán k zahájení vymáhání nedoplatků. Úhradu je možné provést převodem z účtu, poštovní poukázkou, případně na přepážce v ČNB (Česká národní banka). Výhodnější je možnost úhrady v hotovosti, a to v pokladně příslušné OSSZ. Bohužel výše přijaté platby je limitována zákonem.²⁰ Tyto příchozí platby jsou evidovány na osobním kontě plátce, jsou pro ně stanoveny individuální variabilní symboly, případně specifické symboly. Čísla účtů pro platby pojistného jsou rozdílná pro OSVČ i zaměstnavatele. Správnou identifikací kont jednotlivých podnikatelů jsou již zmiňované variabilní symboly.

---

¹⁶ Podle ustanovení § 104f odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění, je platební výměr vykonatelný bez ohledu na právní moc, pokud od jeho doručení uplynulo 15 dnů.

¹⁷ Judikát, spisová zn. 3 Ads 7/2011-49, 28.6.2011, [Citace 27.2.2017]

¹⁸ § 104g odst.3. zákon č. 582/1991 Sb., o organizace a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění

¹⁹ Zdroj:internet:

<http://iea.org.uk/sites/default/files/publications/files/IEA%20Shadow%20Economy%20web%20rev%207.6.13.pdf>, str.114, ze dne 1.10.2016

²⁰ Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, v platném znění, § 19, odst. 1 písmeno b)

Pojistné na sociální zabezpečení má zákonem stanoveny podmínky, a to povinnost účasti na důchodovém pojištění a povinnost hradit příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Naopak účast na nemocenském pojištění je dobrovolná.

Jestliže má dlužník více splatných závazků, jsou dle § 22a příchozí platby použity v následovném pořadí:

- nejstarší nedoplatky pojistného,
- běžné platby pojistného,
- penále,
- pokuty.²¹

Úhrada dluhu, tedy dluhu na sociálním pojištění, má přednost před úhradou zálohy na pojistné za současné období. Byl-li dluh ošetřen platebním výměrem, výkazem nedoplatků, má navíc vyčíslenou identifikaci, pod kterou by měla být platba provedena a následně správně zaúčtována na konto dlužníka. Není-li při platbě ze strany dlužníka identifikace použita, je postupováno v souladu s § 22a. Je-li jeden platební výměr či výkaz nedoplatků přeplacen, je platba použita na další nejstarší dluh. V případě přeplacení dlužné částky na kontě dlužníka je možné dluh použít na splacení dluhu na jiném variabilním symbolu u stejné osoby. Například přeplatek na kontě osoby samostatně výdělečně činné se použije na nedoplatek u konta zaměstnavatele. Nemá-li podnikající osoba žádný nedoplatek, stává se přeplatek vratitelným, a to pouze na základě žádosti o jeho vrácení. Neuhradí-li podnikající osoba v zákonném termínu částku, která byla vyčíslena platebním výměrem, výkazem nedoplatků, začíná fáze vymáhání. Není-li dlužné pojistné uhrazeno do dne vykonatelnosti, plátce pojistného je povinen platit další penále ve výši 0,05 % z dlužné částky pojistného za každý kalendářní den od dne následujícího po dni vydání exekučního titulu, tedy od vydání platebního výměru či výkazu nedoplatků. Podnikající subjekty mohou požádat o splátkový kalendář, a to pouze v případě, není-li již zahájena správní exekuce. Ve stále se zvyšujícím počtu případů nejsou subjekty ochotni dobrovolně uhradit

---

²¹ Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, v platném znění, § 22a.

vzniklý dluh, proto je nutné, aby Česká správa sociálního zabezpečení disponovala nástroji, které budou účinné a donutí jednotlivce uhradit své dlužné pojistné i vzniklé penále.

Donucovací prostředky jsou konkrétně popsány v navazujících kapitolách.

3.1.2 Postup při vymáhání nedoplatků

Oblast vymáhání nedoplatků je řešena těmito zákony:

- zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPSZ“),
- zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPSZ“),
- zákon č. 187/2006 Sb., zákon o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZNP“),
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“ nebo „správní řád“),
- zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „DŘ“ nebo „daňový řád“),
- zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OSŘ“),
- zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o bankách“),
- zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejných dražbách“),
- zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „EŘ“ nebo „exekuční řád“),
- zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, (dále jen „NOZ“), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ve znění pozdějších předpisů (zákon o obchodních korporacích, dále jen „ZOK“),

- zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“),
- zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zvláštních řízeních soudních“),
- zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejných rejstřících“),
- zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „insolvenční zákon“),
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TR“).

Metod, jakými lze vymáhat nedoplatky na sociálním pojištění, je několik. Jedná se o způsoby řešené prostřednictvím daňové exekuce, tedy dle daňového řádu; prostřednictvím soudu nebo soudního exekutora. Ve spojitosti s novelou občanského soudního řádu (zákona č. 99/1963) není možné od 1. 1. 2013 používat soudní výkon rozhodnutí pro vymáhání pohledávek na pojistném a penále na sociální zabezpečení, soudy tyto pohledávky předávají soudním exekutorům. Mimo výše popsané způsoby je možné přihlásit nedoplatek do veřejné dražby i insolvenčního řízení. Rozdíl mezi uvedenými způsoby je v postavení ČSSZ. Jestliže by byly nedoplatky vymáhány prostřednictvím soudního exekutora, soudu či přihlášením do insolvenčního řízení, ČSSZ by měla postavení pouze jako věřitel. V případě, že správce daně, tedy ČSSZ, vymáhá nedoplatek sama prostřednictvím daňové exekuce, mění se postavení věřitele na exekuční orgán. Tento účinný způsob zaujímá své prioritní postavení právě pro svou nízkou nákladovost.

Správce daně má za povinnost dle daňového řádu § 175 odst. 2 uvést také výši nákladů spojených s vymáháním. Toto ustanovení upravuje poměrnou výši exekučních nákladů k výši samotného nedoplatku.²² Exekuční náklady budou více rozepsány v individuální kapitole.

---

²² Zákony 2016, sborník úplných znění zákonů daňových k 1.1.2016, str. 37, § 175

3.1.3 Charakteristika základních pojmů

Před samotným rozbořením vymáhání nedoplatků je vhodné vymezit základní pojmy, které jsou důležité pro snazší orientaci v problematice. Definice pojmů vychází ze základního procesního předpisu, kterým je zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

Správce daně je definován § 10 DŘ. Za správce daně lze považovat správní, případně jiný orgán veřejné moci, a to v rozsahu, v jakém mu je zákonem nebo na základě zákona vymezena působnost v oblasti správy daní. Z uvedeného ustanovení je zřejmé, že správcem daně je dle DŘ nejen finanční úřad, ale také orgán územního samosprávného celku, jiný orgán; právnická či fyzická osoba v případě působnosti v oblasti veřejné správy. Za správce daně bude pro potřeby této práce považována Česká správa sociálního zabezpečení.

Dále je v DŘ § 20 definován daňový subjekt. *Daňový subjekt* je osoba, která je poplatníkem či plátcem daně.

Právo podnikání není omezeno podle státního občanství.²³ Od 1. 5. 2004 je garantována svoboda podnikání všem fyzickým i právnickým osobám se sídlem nebo bydlištěm na území některého z členských států Evropské unie.²⁴

V DŘ je pojetí daňového subjektu vymezeno obecněji než dříve definoval ZSDP. Charakteristika je podrobněji modifikována v jednotlivých hmotně právních daňových zákonech. Nelze opomenout § 22 DŘ, kterým jsou vymezeny *třetí osoby*. Oproti DŘ byly v ZSDP třetí osoby taxativně vyjmenovány, tím docházelo ke sporným otázkám. Každá zúčastněná osoba měla svá práva a povinnosti, ale zároveň různá postavení vůči správci daně.²⁵ Třetími osobami se rozumějí osoby jiné než daňový subjekt, které mají práva a povinnosti při správě daní, nebo jejichž práva a povinnosti jsou správou daní dotčena.²⁶

²³ KLÍMA, K., a kolektiv, Praktikum Českého ústavního práva, s.417

²⁴ Čl.43/ex-čl.52 Smlouvy o založení ES/EU v konsolidovaném znění

²⁵ Zdroj: internet: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d27083v35448-danova-exekuce-podle-noveho-danoveho-radu/>, ze dne 22.2.2016

²⁶ zdroj: internet: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-280#cast3>, ze dne 22.2.2016, zákon č. 280/2009 Sb. daňový řád

4 ZPŮSOBY DAŇOVÉ EXEKUCE

Způsoby daňové exekuce vymezuje § 178 odst. 5 DŘ. Dojde-li k nařízení vydání exekučního příkazu, dojde k zahájení exekučního řízení.²⁷ Daňovou exekuci lze realizovat uvedenými způsoby:

- srážkami ze mzdy,
- příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb,
- příkázáním jiné peněžité pohledávky,
- postižením jiných majetkových práv,
- prodejem movitých věcí,
- prodejem nemovitých věcí.

Uvedené způsoby daňové exekuce je možné rozvrhnout na dvě kategorie, a to na daňovou exekuci postižením majetkových práv a daňovou exekuci prodejem movitých a nemovitých věcí. Do první kategorie patří způsoby, kterými jsou srážky ze mzdy, příkázání pohledávek z účtu u poskytovatele platebních služeb a příkázání jiné peněžité pohledávky. Do druhé kategorie, daňové exekuce prodejem movitých a nemovitých věcí, jsou zahrnuty způsoby prodejem movitých, nemovitých věcí, postižením jiných majetkových práv. V následujících podkapitolách budou tyto způsoby podrobně popsány.

Vydávaná Rozhodnutí musí obsahovat náležitosti, kterými je výroková část, odůvodnění a poučení účastníků. *Výroková část* popisuje řešení otázky, která je objektem řízení, právní ustanovení, dle kterého je rozhodováno, označení účastníků a dále lhůta k provedení ukládané povinnosti.

Odůvodnění obnáší důvody výroku, podklady pro jeho vydání, případně informace o vypořádání se s návrhy a námitkami účastníků.

Poučení podává informaci o možnosti se odvolat, v jaké lhůtě, od kdy se tato lhůta začíná počítat, který správní orgán bude o odvolání rozhodovat a ke kterému správnímu orgánu je možné odvolání podat. Pokud nemá odvolání odkladný účinek, musí být tato skutečnost v poučení uvedena.

---

²⁷ Zdroj: [internet:http://www.konkursni-noviny.cz/clanek/co-je-mineno-pod-pojmem-vymahani-danovych-nedoplatku-danovou-exekuci/](http://www.konkursni-noviny.cz/clanek/co-je-mineno-pod-pojmem-vymahani-danovych-nedoplatku-danovou-exekuci/), ze dne 1.12.2016

Proti úkonům správce daně se nelze odvolat, ale povinný může podat námitky ve lhůtě 30 dnů, a to ode dne, kdy se o úkonu dotyčný dozvěděl. Námitka je procesní akt, kterým se lze domáhat přešetření daného výkonu. Daňový řád námitky nezařazuje mezi řádné opravné prostředky, ale je možné je takto posuzovat. Směřují proti úkonům orgánu první instance a musejí být podány včas. Podávají se u příslušné OSSZ, která realizovala daný úkon. Podané námitky nemají devolutivní i suspenzivní účinek. O námitkách rozhoduje stejná OSSZ, která úkon uskutečnila, a proti tomuto rozhodnutí nelze podat žádné opravné prostředky.²⁸

Tyto skutečnosti se liší od řádných opravných prostředků v rámci soudního výkonu rozhodnutí. V případě včasné podaného přípustného odvolání nedojde k nabytí právní moci až do té doby, než o odvolání pravomocně rozhodne odvolací soud.²⁹

4.1 Srážky ze mzdy

Daňová exekuce srážkou ze mzdy je nejvíce využívaný způsob provedení daňové exekuce. V daňovém řádu je upraveno v § 187 až § 189. Podle těchto ustanovení se daňová exekuce srážkami ze mzdy provede srážkami ze mzdy a z jiných příjmů do výše částky, která je uvedena v exekučním příkazu. Z uvedeného vyplývá, že exekuce se vztahuje nejen na mzdu, ale i na další příjmy, za které se považují odměny za práci. Těmito příjmy se rozumí příjmy, které se pravidelně opakují.³⁰ Dle OSŘ, konkrétně § 299, do jiných příjmů podléhajícím srážkám ze mzdy shodně jako mzda náleží např.:

- náhrada mzdy nebo platu,
- nemocenské,
- důchody (jsou-li hrazeny náklady za pobyt v ústavu sociální péče, tato částka nepodléhá výkonu rozhodnutí),
- podpora v nezaměstnanosti,

---

²⁸ § 159 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

²⁹ § 206 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

³⁰ zdroj: <http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d44596v55831-postup-vypoctu-srazek-ze-mzdy-v-roce-2014/>, ze dne 22.9.2016

- výsluhový příspěvek vojáků z povolání nebo příslušníků bezpečnostních sborů,
- a jiné.³¹

Dále je dle OSŘ určeno, že v případě vzniku dalšího příjmu přihlíží se k tomuto, jakoby šlo o několik mezd.

Dlužník je podle zákona povinen oznámit správci daně zánik nároku na mzdu u dosavadního plátce a dále vznik nároku na mzdu u jiného plátce. Tuto skutečnost je povinen oznámit do 8 dnů ode dne vzniku/zániku nároku.

Stejně povinnosti má plátce mzdy, kdy je ve lhůtě 8 dnů povinen oznámit správci daně vznik nároku na mzdu, případně zánik nároku na mzdu, a dále to, že nastoupil do práce k jinému plátcovi mzdy. Nesplněním těchto povinností může správce daně uložit dlužníkovi nebo plátcovi mzdy pořádkovou pokutu až do výše 50 000 Kč.³²

S tímto se bohužel v praxi setkáváme velmi zřídka. Tyto skutečnosti dlužníci nehlásí, v mnoha případech nedojde k nahlášení změny ani ze strany dosavadního zaměstnavatele. V případě, že je srážka prováděna z nemocenských dávek nebo z dávek Úřadu práce, je komunikace bezproblémová.

4.2 Příkazání pohledávek z účtu u poskytovatele platebních služeb

Banky, spořitelní družstva, úvěrní družstva a další platební instituce jsou povinny na žádost správce daně poskytnout čísla účtů, informace o majitelích a stavech finančních prostředků. Dále jsou to informace o pohybech na účtech i případných úvěrech. Proto, s ohledem na zjištěné údaje, má správce daně na základě daňové exekuce právo postihnout peněžní prostředky na účtu dlužníka. V jaké měně je účet veden, není podstatné.³³

Ustanovení DŘ stanoví pořadí, v jakém má být exekuční příkaz doručen. Povinnému nesmí být nikdy doručeno dříve než peněžnímu ústavu. Dodržením takto zákonem daného postupu se předejde situaci, kdy povinný obdrží exekuční příkaz dříve a může ovlivnit existenci finančních prostředků na svém účtu. Mnoho dlužníků se po zablokování svého účtu domáhají práva, že o tom nevěděli. Bohužel si stále neuvědomují, že každému

³¹ Zákon č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád, § 299

³² Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, § 189

³³ Daňový řád, § 57, odst. 3

exekučnímu příkazu předchází ze strany OSSZ zaslání exekučního titulu, kterým je výkaz nedoplatků, platební výměr, případně Rozhodnutí o pokutě. Dále je to zaslání Výzvy k úhradě pohledávky a až poté dojde k vydání exekučního příkazu o přikázání pohledávky z účtu povinného.

V okamžiku, kdy poskytovatel platebních služeb obdrží exekuční příkaz, ztrácí povinný právo manipulovat s finančními prostředky. Peněžní prostředky, které převyšují vymáhanou pohledávku, může využívat, protože na ni se nevztahuje zmiňovaný zákaz.³⁴ Není možné je použít k platbám ani nijak s nimi nakládat. Uvedené se týká i finančních prostředků, které přijdou na účet dlužníka, a to po celou dobu trvání daňové exekuce až do výše vymáhané částky. Má-li dlužník více účtů u stejného poskytovatele platebních služeb, je na správci daně, aby určil pořadí, jak bude daňová exekuce realizována. Daňová exekuce nemá právní vztah mezi dlužníkem a poskytovatelem platebních služeb. V průběhu výkonu daňové exekuce může dojít i ke zrušení účtu.³⁵ Jsou-li na účtu povinného finanční prostředky na výplatu mezd pro zaměstnance, které jsou splatné ve výplatním termínu nejbližší následujícím po dni, kdy byla poskytovateli platebních služeb doručena daňová exekuce, dojde k vyplacení těchto finančních prostředků povinnému. Předpokladem je doložení písemného prohlášení, ve kterém bude uveden účel platby, celková částka, seznam zaměstnanců s vyčíslením výše mzdy, platu či odměny. K takové výplatě může ovšem dojít pouze jednou. V případě, že dlužník vlastní více účtů u jednoho bankovního ústavu, dojde k uvolnění finanční částky pro výplatu mezd pouze z jednoho účtu.³⁶

Ministerstvo financí připravuje centrální registr účtů, zároveň by mělo být jeho hlavním uživatelem. Data by v tomto registru měla být aktualizována a měla by velmi usnadnit dohledání informací o existenci bankovních účtů. V současné době jsou dotazy pro zjištění účtů posílány do všech bank, záložen a jiných institucí.³⁷ Výše popsané způsoby vymáhání jsou pro ČSSZ nejrychlejším způsobem plnění, které jí ze zákona přísluší.

---

³⁴ TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3.vydání. Praha: C.H.Beck, 2006. ISBN 80-7179-489-9. s.314,315

³⁵ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27.9.2006 sp.zn. 20 Cdo 485/2005

³⁶ o.s.ř., § 304a, 340b

³⁷ Zdroj:internet: <http://www.ceska-justice.cz/2014/12/cnb-souhlasí-s-centralním-registrem-uctu-finance-pripravi-zakon/>, ze dne 10.10.2016

S platností do konce roku 2012 bylo možné provádět exekuci z účtu, jehož majitelem byl sám povinný. S novelou občanského soudního řádu, od 1. 1. 2013, je možné postihnout exekucí přímo účet manžela příkázáním pohledávky z účtu. Ustanovení, které § 262a odst. 3 o.s.ř. přineslo, vzbudilo velké diskuse. Zastánci tohoto ustanovení vycházejí ze společného jmění manželů, mezi které patří i zůstatky na účtech manželů. Nelze ale zapomenout na ty, kteří jsou stále manželé a několik let již spolu nežijí, případně nemají poněti o dlužích svého manžela.³⁸

Na základě součinnosti třetích osob si OSSZ zjišťuje pomocí Výzvy, kolik účtů i finančních prostředků dlužník vlastní.³⁹ V současné době je pravidlem, že povinní mají více účtů u různých bank, proto je na úsudku referenta vymáhání, který účet bude postižen. V případě vystavení několika exekučních titulů je možné postihnout více bankovních účtů povinného.⁴⁰ Za efektivní je považováno zablokování účtu u stavební spořitelny. Na těchto účtech jsou mnohdy větší částky a zároveň jsou větší obavy ze strany povinného, že přijde o státní podporu.

4.3 Příkázání jiné peněžité pohledávky

Daňovou exekuci příkázáním jiné peněžité pohledávky upravuje § 191 DŘ. Mezi tyto pohledávky se zahrnují ty, které má dlužník vůči třetím osobám. Mohou být provedeny do výše částky, která je uvedena na exekučním příkazu. Takto nařízená daňová exekuce může být realizována pouze do výše částky uvedené na samotném exekučním příkazu. Po vystavení exekučního příkazu je nejdříve doručováno poddlužníkovi, důvodem je zabránění zmaření exekuce ze strany dlužníka.

---

³⁸ Zdroj:internet: <http://www.penize.cz/exekuce/245184-manzele-dluzniku-pozor-od-ledna-exekutor-muze-kvasi-mzde-i-uctu%21>, ze dne 1.2.2017

³⁹ VONDRÁKOVÁ, Alena a kol. *Vymáhání pohledávek*. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 978-80-7357-230-3. s. 756

⁴⁰ GROSSOVÁ, Marie. *Exekuce na peněžité plnění v současné právní praxi*. 5. vyd., Linde Praha a.s., 2007. ISBN 978-80-7201-621-1. s.170

4.4 Prodej movitých věcí

Movité věci, které mohou být prodány, určuje daňový exekutor soupisem věcí. Dlužníkovi musí být oznámen příchod daňového exekutora. Při něm je předán exekuční příkaz a dojde k vyzvání, aby byl nedoplatek uhrazen. Dojde-li k sepsání movitých věcí, nesmí s nimi dlužník nakládat. Jelikož tento způsob daňové exekuce není u ČSSZ využíván, nebude v této práci více popisován. Lze ho ovšem považovat za velmi přínosný. S tímto výkonem je ovšem spojena velká nákladovost. V první řadě by zavedení tohoto způsobu vyžadovalo rozšíření počtu stávajících zaměstnanců, kteří by výkon prováděli, a dále zajištění prostor pro úschovu zadržného movitého majetku. Daňový řád tuto oblast modifikuje v § 203 až § 217.

4.5 Prodej nemovitých věcí

Prodej nemovitých věcí dle daňového řádu je upraven § 218 až § 227. Na základě daňové exekuce prodejem nemovitých věcí má správce daně možnost postihnout nemovitou věc, kterou dlužník vlastní. Toto je možné využít i na spoluvlastnický podíl. Prikazuje se vydáním exekučního příkazu a od oznámení dlužníkovi nesmí nemovitost převést na jinou osobu nebo ji jinak zatížit. Zmiňované úkony by byly neplatné. Jelikož ani tuto možnost ČSSZ dosud nevyužívá, nebude dále v této práci posuzováno. Protože se vydání daňové exekuce prodejem nemovitých věcí využívá u finančních úřadů, je v současné době jednáno s generálním finančním ředitelstvím a v budoucnu se bude využívat i na ČSSZ.

Zavedení této možnosti bude v budoucnu pro ČSSZ velkým přínosem. Nemovitý majetek, který má ČSSZ zajištěn soudcovským zástavním právem podle § 338b občanského soudního řádu (zákon č. 99/1963 Sb.) nebo zástavním právem podle ustanovení § 104i (zákon č. 582/1991 Sb.), o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, by bylo možné došetřit. Jedná se zejména o vydání exekučního příkazu prodejem nemovitých věcí a dále dražební vyhlášky.

V případě využití daňové exekuce prodejem nemovitých věcí bude zapotřební provést šetření o nemovité věci, jako je ohledání.⁴¹ Na základě šetření dojde k ocenění nemovité věci a jejího příslušenství, budou oceněny jednotlivá práva a závady spojené s nemovitou věcí, dále závady, které prodejem v dražbě nezaniknou. Závěrem se stanoví výsledná cena nemovité věci, od které byla odečtena cena závad, které prodejem v dražbě nezaniknou. Výslednou cenu správce daně doručí dlužníkovi, všem případným spoluvlastníkům i dalším osobám, které jsou stanoveny § 221 odst. 5 DŘ.

Následnou dražbu upravuje § 222 až § 227 DŘ. Dojde-li k dražbě nemovitosti, nejnižší dražební podání činí dvě třetiny stanovené výsledné ceny. Dražební jistotu skládá dražitel a je dále započtena na úhradu vydražené věci. Lhůta k úhradě nejvyššího dražebního podání stanovená dražební vyhláškou počíná běžet od nabytí právní moci vydaného rozhodnutí o udělení příklepu. Tato lhůta nesmí přesáhnout dobu dvou měsíců. Rozhodnutí o příklepu je doručeno vydražiteli, dražiteli, dlužníkovi a spoluvlastníkovi nemovitosti.

Nedojde-li k úhradě dražebního podání, dojde k opakované dražbě. Dražiteli z prvního kola vzniká povinnost uhradit správci daně náklady na opakovanou dražbu a škodu, která mu tím vznikla.

4.6 Daňový řád a daňová exekuce

Daňový řád obsahuje předpisy, které se vztahují k daňové exekuci. Ustanoveními dle DŘ například jsou:

- vyloučení majetku z daňové exekuce,
- prohlášení o majetku,
- odklad a zastavení daňové exekuce,
- exekuční náklady,
- dražby,
- rozvrhové řízení,
- odpisování nedoplatků pro nedobytnost dluhu,
- promlčení práva vymáhat nedoplatek.

---

⁴¹ ŠRETR, V., *Daňová kontrola z pohledu daňového řádu*, 2011, s.37, Linde Praha

4.6.1 Vyloučení majetku z daňové exekuce

Vyloučení majetku z daňové exekuce je upraveno § 179 DŘ. Pokud je dlužník přesvědčen, že na základě jistého práva nelze exekuci vykonat, podá návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce. Ten podá příjemce exekučního příkazu u správce daně ve lhůtě 15 dnů od doručení. Správce daně ve lhůtě 30 dnů vydá rozhodnutí o vyloučení majetku. Proti tomuto rozhodnutí může dlužník podat odvolání do 15 dnů od doručení rozhodnutí. Osoby, které neobdržely exekuční příkaz, ale jejich majetek postihla daňová exekuce, mohou taktéž uplatit právo na vyloučení majetku z exekuce. Musí však využít lhůty do 15 dnů od doby, kdy na jejich majetek byla exekuce uvalena. V návrhu na vyloučení majetku by měl být označen správce daně, dlužník, číslo jednacích, detailní popis navrhovaného majetku k vyloučení a charakteristika důvodů, které vedou k vyloučení.

4.6.2 Prohlášení o majetku

Prohlášení o majetku umožní správci daně zjistit majetek dlužníka. Na takto zjištěný majetek lze nařídít exekuci. Dle § 180 odst. 3 DŘ vzniká dlužníkovi povinnost uvést v prohlášení o majetku informace, které se týkají například plátce mzdy, poskytovatele platebních služeb, osoby, u kterých eviduje splatné pohledávky. Dále jsou to informace o vlastnictví movitých, nemovitých věcí, případně těch, kde má spoluvlastnický podíl. Údaje je povinen sdělit i v případě vlastnictví obchodních závodů. Musí sdělit i právní závady, které se vztahují k danému majetku.

V prohlášení o majetku je dlužník povinen sdělit pravdivá data. Jestliže dlužník v uplynulých 6 měsících vykonal prohlášení o majetku, dojde k aktualizaci dat a oznámí pouze případné změny. Podle § 180 odst. 5 DŘ není dlužník povinen podat prohlášení o majetku, jestliže:

- je vůči němu zahájeno insolvenční řízení,
- u dlužníka je zavedena nucená správa, dočasná správa,
- vymáhaný nedoplatek zanikl.

4.6.3 Odklad a zastavení daňové exekuce

Odklad daňové exekuce se využije v případě, kdy správce daně nebude po určitou dobu pokračovat v jejím provádění. Odklad může nastat v případě, když o to požádá dlužník nebo z moci úřední. Odložit daňovou exekuci lze zcela nebo částečně. Důvody pro částečné nebo úplné zastavení upravuje § 181 DŘ odst. 2. Těmito důvody jsou situace, kdy:

- pro nařízení exekuce nebyly splněny zákonné podmínky,
- zanikl důvod, pro který byla daňová exekuce nařízena,
- umožní posečkání úhrady nedoplatku,
- bylo pravomocně rozhodnuto, že je postižen majetek, k němuž náleží právo nepřipouštějící exekuci, nebo věci nepodléhající exekuci,
- zaniklo právo nedoplatek vymáhat,
- předpokládaný výtěžek nepostačí ani k pokrytí exekučních nákladů
- pokračování v daňové exekuci by vedlo k nepoměrným obtížím,
- bylo předepsáno více daňových exekucí a k úhradě vymáhaného nedoplatku postačí pouze některá z nich,
- vyskytl se jiný důvod, pro který nelze v daňové exekuci pokračovat

4.6.4 Exekuční náklady

Exekuční náklady zastupují náhradu nákladů na nařízení daňové exekuce. Jsou-li exekuční náklady předepsané na exekučním příkazu u přednostní pohledávky, budou mít stejný charakter přednostní pohledávky. Podle § 183 DŘ činí náklady na nařízení daňové exekuce 2 % z částky, pro kterou je exekuce předepsána. Vyčíslení exekučních nákladů je však limitováno minimální částkou 500 Kč a maximální výší 500 000 Kč.⁴² Dojde-li při úhradě dluhu k přeplatku, správce daně je povinen přeplatek vrátit, a to i bez žádosti dlužníka.

---

⁴² DAŇOVÉ ZÁKONY, úplná znění platná v roce 2013, POHODA, Business Intelligence, 2013, 162 s., § 182-§183

Exekuční náklady se vymáhají u téhož nedoplatku pouze jednou. V praxi se ovšem setkáváme s promarněním již předepsaných exekučních nákladů. Je tedy vhodné ponechat tento úkon pouze na jediném vyčíslení, nebo upravit zákon tak, aby bylo možné jednou předepsané náklady vymáhat, a to až do úplného zaplacení? Jednou vyčíslené náklady se bez úspěšného vymožení již dále nevymáhají. Což se jeví jako domyšlený úkon.

4.6.5 Dražba

Dražbu nařídí správce daně a v rámci daňové exekuce nařídí prodej movitých i nemovitých věcí. V daňovém řádu je upraveno § 194 až § 202. Daňový exekutor je osoba pověřená daňovou exekucí, která reguluje dražbu. Dražební jednání je jednáním veřejným, proto se tohoto jednání může účastnit každý, kdo se dostaví k účasti na dražbě před samotným zahájením a dále splňuje stanovené podmínky dražby. Mezi tyto podmínky patří u dražby nemovitých věcí složení dražební jistoty a její doložení; prokázání své totožnosti; povinnost zapsat se na seznam osob zúčastněných na dražbě; převzetí a použití dražebního čísla, pokud bylo přiděleno.

Veřejné dražby lze rozdělit na dobrovolné a nedobrovolné. Dobrovolná dražba je prováděna pouze na návrh vlastníka, kterým může být likvidátor, insolvenční správce nebo jiná osoba, oprávněná spravovat předmět dražby.

Nedobrovolná dražba slouží k uspokojování pohledávek definovaného okruhu věřitelů. Podle § 195 odst. 2 písm.i) a § 197 odst. 2 DŘ nelze uplatnit nezajištěné pohledávky. Nedobrovolná dražba je realizována na návrh dražebního věřitele, konkrétně na základě písemné smlouvy o provedení dražby, uzavřené mezi navrhovatelem a dražebníkem.

Věřitelé se člení do dvou skupin:

- věřitelé, kteří mají své pohledávky zajištěny zástavním právem, soudcovským zástavním právem,
- věřitelé, kteří uspokojují své pohledávky v dražbě bez ohledu na to, zda jsou jejich závazky zajištěny právem k objektu v dražbě.

4.6.6 Rozvrhové řízení

Daňový řád upravuje rozvrhové řízení v § 228 až § 232. V rozsahu rozvrhového řízení dochází k určení pořadí, ve kterém dojde k uspokojení pohledávek věřitelů. Podle § 229 DR se z výtěžku dražby nejdříve uspokojí exekuční náklady a ostatní pohledávky budou uspokojeny dle jejich pořadí. Rozhodujícími aspekty pořadí jsou:

- den vydání exekučního příkazu u daňové pohledávky, pro kterou je daňová exekuce nařízena;
- den, kdy byla u správce daně přihlášena daňová pohledávka;
- u zajištěných pohledávek den vzniku zástavního práva;
- u náhrad za věcná břemena den vzniku věcného břemene;
- u náhrad za nájemní nebo pachtovní práva den vzniku nájemního nebo pachtovního práva;
- u náhrad za výměnek den vzniku výměnku.

Rozhodnutí o rozvrhu je doručováno dlužníkovi; vydražiteli; věřitelům, kteří podali přihlášku a nebyla jim odmítnuta; osobám, kterým na předmětu dražby vážnou závadu v jejich prospěch.

Je-li více pohledávek stejného pořadí a výtěžek z dražby je nedostačující k jejich absolutnímu uspokojení, budou pohledávky uspokojeny poměrně. Vznikne-li po úhradě všech pohledávek přebytek, bude po nabytí právní moci rozhodnutí o rozvrhu vrácen dlužníkovi.

Z výtěžku dražby se pohledávky ČSSZ uspokojí v zákonem stanoveném pořadí, a to jako pohledávky:

- třetí třídy, pohledávky zajištěné zástavním právem k nemovitostem, soudcovským zástavním právem nebo omezením převodu nemovitostí;
- čtvrté třídy, které mimo jiné tvoří pohledávky na pojistném, které se staly splatné v posledních třech letech před provedením dražby a byly oprávněnými dražebními věřiteli, tedy příslušnými OSSZ, přihlášený.

4.6.7 Odpis nedoplatků pro nedobytnost

Správce daně odepisuje nedobytné nedoplatky na základě ustanovení v § 158 DŘ. Za nedobytný je považován nedoplatek, který byl bezvýsledně vymáhán, a to i na jiných osobách; vymáhání nevedlo k výsledku; nebo tehdy, když by náklady přesáhly samotný výtěžek; nebo v případě zvláštních a nepoměrných obtíží.

Odepsání nedoplatku provede správce daně vystavením odpisového dokladu. Odpisový doklad slouží jako předpisový doklad na účtu nedobytných nedoplatků.

Dlužné pojistné i dlužné penále může ČSSZ/OSSZ odepsat na základě § 123 b) zákona č. 582/1991 Sb. o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Za nedobytný dluh je taktéž považován dluh:

- zaměstnavatelů, kteří byli vymazáni z obchodního rejstříku; nebo z jiného zákonem stanoveného rejstříku;
- nebo výmaz z evidence u příslušného orgánu ČSSZ, pokud dluh nepřešel na právního nástupce;
- dluh fyzické osoby, která zemřela, a dluh nepřešel na dědice.

Za naprosto nedobytný dluh se považuje takový dluh na pojistném a penále, který byl bezvýsledně vymáhán. Úkony spojené se správním, soudním výkonem rozhodnutí, konkursním či vyrovnávacím řízením⁴³ nevedly k úhradě dluhu, případně byl dluh uhrazen pouze částečně a další úkony spojené s vymáháním se jeví jako neúčelné a bezvýsledné. Toto se týká i insolvenčního řízení.⁴⁴ Posouzení nedobytnosti dluhu předchází komplexní zhodnocení všech skutečností a okolností týkajících se dlužníka, a zároveň jsou zaznamenány v protokolu o nedobytnosti dluhu.

Takto odepsaný dluh na pojistném a penále trvá stále, a to až do té doby, než dojde k promlčení práva vymáhat tento dluh.⁴⁵ Plátce pojistného ani případně jiná osoba se nevyrozumívá.

---

⁴³ § 12a podle zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, v platném znění

⁴⁴ § 308 až § 313 zákon č. 182/2006 Sb., Insolvenční zákon, v platném znění

⁴⁵ § 123 b zákona č. 582/1991 Sb. o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění

4.6.8 Promlčení práva vymáhat nedoplatek

Dluh na pojistném a penále trvá, dokud nedojde k promlčení práva vymáhat tento dluh. Právo předepsat dlužné pojistné se promlčuje za 10 let od data splatnosti. Tato lhůta neběží v případě, bylo-li řízení předmětem soudním.⁴⁶ Toto určení stavění lhůty nabylo platnosti novelou účinnou od 1. 1. 2009. Původní doba se přetahuje a počíná běžet nová lhůta.⁴⁷ Mezi tato soudní řízení spadá i soudcovské zástavní právo, které je kladeno na stejnou úroveň jako ostatní způsoby výkonu rozhodnutí.⁴⁸ Promlčecí doba neběží po dobu řízení u soudu.⁴⁹ Skutečnost, že došlo k promlčení práva na vymáhání dluhu, se vyznačí do registru daného plátce pojistného a zároveň je označena ve spisové dokumentaci u vymáhané pohledávky.

4.6.9 Poznatky z praxe OSSZ a následná doporučení

Příkladem může být vydání exekučního příkazu OSSZ k přikázání pohledávek z účtu u poskytovatele platebních služeb. Exekuční příkaz obdrží nejdříve banka, až poté dlužník. Jelikož banka účet povinnému zrušila, založil si následně dlužník účet v jiné bance. Poněvadž došlo mezi těmito úkony k časové prodlevě, byl exekuční příkaz OSSZ Rozhodnutím zastaven. Vydáním druhého exekučního příkazu k jinému poskytovateli platebních služeb nemůže OSSZ exekuční náklady na stejný exekuční titul vyčíslit. Doporučením by pro tyto případy bylo upravit § 183 DŘ tak, aby bylo možné předepsat exekuční náklady opakovaně, a to až do jejich úplného zaplacení.

Náročnost úkonů u srážek ze mzdy nastává tehdy, když u povinného v průběhu srážek ze mzdy vznikne dočasná pracovní neschopnost.⁵⁰ Oprávněný má povinnost vystavit vyznámavací usnesení o průběhu celého exekučního řízení. To znamená, že z dávek nemocenského pojištění, které by povinnému náležely, budou nejdříve sraženy

⁴⁶ § 18, zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁷ Judikát: spisová zn. KSPA 60INS 30255/2014-C1-3, ze dne 27.11.2015

⁴⁸ Judikát: spisová zn. 20 Cdo 2270/2008, ze dne 27.5.2010

⁴⁹ Judikát: spisová zn. 31 Cdo 1103/2010, ze dne 18.7.2012

⁵⁰ Zdroj: internet: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2016/2016-08-31-exekucni-srazky-z-ducodu-a-davek-nemocenskeho-pojisteni-pres-1-1-miliardy-korun-vyplatil.htm>, ze 1.2.2017

finanční prostředky na úhradu dluhu, který vůči dané OSSZ povinný má.⁵¹ Tyto úkony se v některých případech vymáhání vyskytují opakovaně, a to zejména u dlužníků, kteří jsou opakovaně nemocní nebo opakovaně mění zaměstnavatele.⁵² Ani při změně zaměstnavatele nedochází k zániku původního Rozhodnutí o srážkách ze mzdy, je dále nárokováno u nového zaměstnavatele. Zmiňované postupy referentů jsou časově náročné a ve statistikách ČSSZ se nevykazují. Takovýchto úkonů, které jsou časově náročné a nikde se neevidují, je mnoho.

Problém z oblasti dražeb lze prezentovat následovně. Jelikož ČSSZ dosud nedisponuje technickou vybaveností pro nařízení a provedení dražeb, účast na dražbách je využívána pouze jako přihláška pohledávek do dražeb prováděných finančními úřady, soudními exekutory a soudy.⁵³ V budoucnu je slibována možnost vyhlášení dražby i ze strany ČSSZ. Těmito úkony dojde k zajištění úhrad u nemalého množství pohledávek. Lze předpokládat, že mnoho dlužníků uhradí svůj dluh ještě před konáním dražby. Doporučením tedy je, aby tato možnost nařízení dražeb byla zavedena co nejdříve.

---

⁵¹ Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, § 97

⁵² JOUZA Ladislav. Srážky ze mzdy v roce 2012. *Národní pojištění*. 2012, roč. 43, č. 3. ISSN 0323-2395, s. 26

⁵³ § 175 odst. 1 Sb. Daňový řád - správce daně může vymáhat nedoplatek přihlášením do veřejné dražby

5 NEDOPLATKY NA SOCIÁLNÍM POJIŠTĚNÍ VE VZTAHU K TRESTNÍMU PRÁVU

Mezi trestné činy v České republice patří především zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby a dále neodvedení daně, neuhrazení pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby. Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby upravuje § 240 TZ.⁵⁴ Jádrem takového trestného činu je, že pachatel činí vše tak, aby mu byla vyměřena nejnižší daň, případně žádná. Mezi tyto činy patří především zkreslení údajů o svém podnikání.

Na základě výše zmiňovaného § dojde k potrestání subjektu za zkrácení daně, poplatku nebo podobné povinné platby ve větším rozsahu odnětím svobody na šest až tři léta nebo zákazem činnosti.

Neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby upravuje § 241 TZ. Pokud je nesplnění ve větším rozsahu, může dojít k potrestání odnětím svobody až na tři léta nebo zákazu činnosti. V případě, že dotyčný získá tímto činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, dojde k odnětí svobody na jeden rok až pět let. Tam, kde se prokáže prospěch velkého rozsahu pro sebe nebo někoho jiného, může dojít k potrestání pachatele odnětím svobody na dva roky až osm let.

5.1 Trestní čin neodvedení daně

Pachatelem se může stát zaměstnavatel (plátce), který neodvede platby připadající na zaměstnance (poplatníka). V případě, že poplatníky jsou zaměstnanci, objektem útoku jsou peněžní prostředky, které byly zaměstnavateli sraženy z hrubé mzdy, a to za tím účelem, aby byly odvedeny příslušnému správci daně, správě sociálního zabezpečení či zdravotní pojišťovně. V případě neodvedení těchto sražených finančních prostředků vzniká trestní odpovědnost. Pachatel disponuje s prostředky korespondující se sraženými částkami. Buď je použije k jiným účelům, nebo si je ponechá, ale nikdy se už nedostanou k oprávněným příjemcům. Jsou-li však plátcem mzdy sraženy zaměstnancům odpovídající částky a

---

⁵⁴ Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

následně byť opožděně uhrazeny správě sociálního zabezpečení, nelze toto považovat za trestní čin neodvedení daně.⁵⁵

---

⁵⁵ Judikát: spisová zn. 7TDo 1426/2004-TZ, ze dne 28.12.2004

6 ROZBOR VYMÁHÁNÍ NEDOPLATKŮ

Z předešlých kapitol je zřejmé, že daně a platby na sociální pojištění tvoří nejvýznamnější pramen veřejného rozpočtu. Správce daně nejdříve vymezí správnou výši a poté ji zaeviduje, případně přistoupí k samotnému vymáhání. Nedoplatky jsou v současnosti vykazovány ve vztahu k veřejným rozpočtům ve třech teritoriích. Mezi ně spadají nedoplatky Finanční správy, Celní správy a České správy sociálního zabezpečení. Z pohledu problematičnosti jsou na nejvyšší úrovni nedoplatky Finanční správy. Tato práce je ovšem zaměřena na nedoplatky správy sociálního zabezpečení.

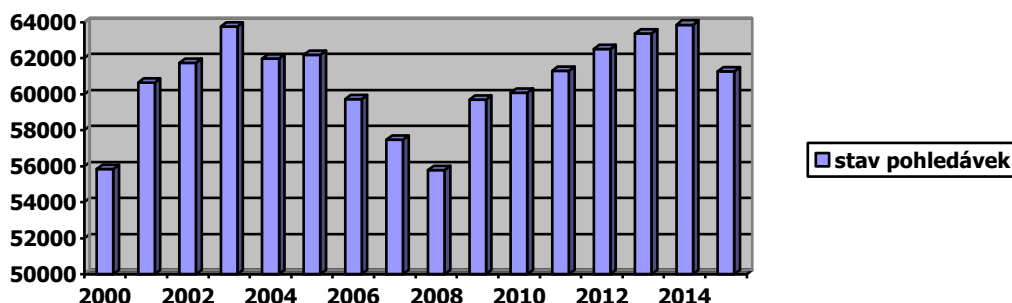
6.1 Nedoplatky evidované Českou správou sociálního zabezpečení

Obsahem bude detailní analýza nedoplatků evidovaných Českou správou sociálního zabezpečení. Zaměřena bude na vývoj nedoplatků za určité časové období, na strukturu, ale také na způsob využití zajišťovacích prostředků.

6.1.1 Analýza vývoje nedoplatků

Prvotně bude analyzována výše pohledávek ČSSZ za plátcí pojistného, vždy k 31.12. daného roku. U zmiňovaných nedoplatků jsou zahrnuty jak nedoplatky zaměstnavatelů, tak i osob samostatně výdělečně činných. Stav pohledávek ČSSZ za plátcí pojistného v letech 2000 – 2015 je znázorněn v grafu níže, v mil. Kč.

Graf 1: Stav pohledávek ČSSZ za plátcí pojistného v letech 2000 – 2015

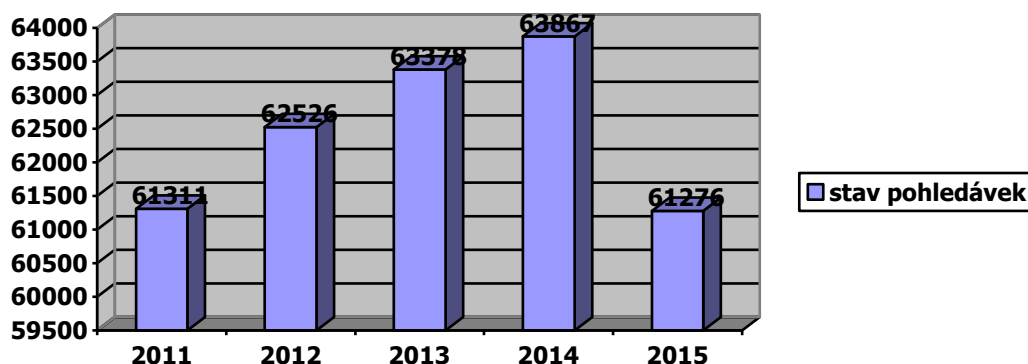

Zdroj: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/statistiky/ekonomicke-ukazatele/statistika-vyberu-pojistneho-na-socialni-zabezpeceni/statistika-vyberu-pojistneho-na-socialni-zabezpeceni.htm>, ze dne 30.5.2016, vlastní zpracování

U stavu pohledávek ČSSZ je zvolena delší časová perioda pro snazší představu o vývoji. Zmiňované pohledávky se ve sledovaném časovém rozpětí pohybují mezi 50 850 miliony Kč až do výše 63 754 milionů Kč. V důsledku celosvětové hospodářské krize došlo v roce 2008 k výraznému poklesu pohledávek, avšak od následujícího roku jsou pohledávky na vzestupné tendenci, a to až do roku 2014. V posledním sledovaném roce, tedy v roce 2015, je zaznamenán opět pokles, a to na částku 61 276 mil. Kč.

Konkrétnější zobrazení dat za období 2011 – 2015 je následující:

Graf 2: Stav pohledávek ČSSZ za plátcí pojistného v letech 2011 – 2015, v mil.Kč

Zdroj: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/statistiky/ekonomicke-ukazatele/statistika-vyberu-pojistneho-na-socialni-zabezpeni/statistika-vyberu-pojistneho-na-socialni-zabezpeni.htm>, ze dne 30.5.2016, vlastní zpracování

Negativní dopad na výši pohledávek má vznik nových pohledávek. Správce daně využívá možnost odepisovat pohledávky pro nedobytnost, díky které dochází ke snižování výsledné výše pohledávek. Konečná částka pohledávek je tedy ponižována o ty, které byly promlčeny. Což také způsobilo pokles pohledávek v roce 2015.⁵⁶ Společně s tímto ukazatelem budou v kapitole 5 zhodnoceny a porovnány příjmy ČSSZ.

⁵⁶ Zdroj: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/statistiky/ekonomicke-ukazatele/statistika-vyberu-pojistneho-na-socialni-zabezpeni/statistika-vyberu-pojistneho-na-socialni-zabezpeni.htm>, ze dne 30.5.2016

6.1.2 Přehled počtu zaměstnavatelů, pojištěnců a pojistných vztahů vždy k 31. 12. příslušného roku

Hodnocenou etapou jsou roky 2011 - 2015. Hodnoty mezi prvním a posledním obdobím vykazují nárůst.

Tabulka 1: Přehled počtu zaměstnavatelů a pojištěnců

ROK	2011	2012	2013	2014	2015
Komunikující zaměstnavatelé	263 792	269 291	269 734	271 432	275 716
Pojištěnci	4 292 672	4 284 307	4 275 544	4 328 561	4 421 888
Počet pojistných vztahů	4 292 672	4 284 307	4 275 544	4 573 963	4 651 104

Zdroj: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/statistiky/ekonomicke-ukazatele/prehled-o-poctu-zamestnavatelu-pojistencu-a-pojistnych-vztahu-dle-kraju-resp-dle-okresu-a-kraju/>, ze dne 27.1.2016, vlastní zpracování

6.1.3 Přehled počtu OSVČ v České republice za období 2011 - 2015

Vyčíslení počtu OSVČ a rozdělení podnikatelské činnosti na hlavní a vedlejší je vykázáno níže. Dalším údajem je počet OSVČ platících zálohy na důchodové pojištění.

Tabulka 2: Počet OSVČ v ČR v letech 2011 - 2015

Rok	OSVČ hlavní činnost	OSVČ vedlejší činnost	OSVČ Celkem	Platí zálohy na DP - hlavní činnost	Platí zálohy na DP - vedlejší činnost	Celkem
2011	649 990	351 774	1 001 764	649 104	93 131	742 235
2012	627 596	366 492	994 088	626 729	92 761	719 490
2013	602 395	374 833	977 228	601 743	91 010	692 753
2014	586 112	386 244	972 356	585 541	90 647	676 188
2015	578 544	397 408	975 952	578 064	97 636	675 700

Zdroj: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/statistiky/ekonomicke-ukazatele/>, ze dne 27.1.2016, vlastní zpracování

7 VÝVOJ PŘÍJMŮ ČSSZ

V roce 2015 došlo k historicky nejvyššímu výběru pojistného. Charakteristika jednotlivých období bude představena podrobněji v následujících kapitolách.

7.1 Příjmy ČSSZ

Graf 2 znázorňuje vývoj příjmů ČSSZ. Poněvadž byl stav pohledávek ČSSZ vyčíslen za období 2000 – 2015, bude i vývoj příjmů ČSSZ znázorněn za stejné období.⁵⁷ Ukazatel vývoje příjmů nemá takové výrazné odchylky jako pohledávky ČSSZ. Příjmy mají stoupající tendenci až do roku 2008, poté dochází k nepatrné diferenci.

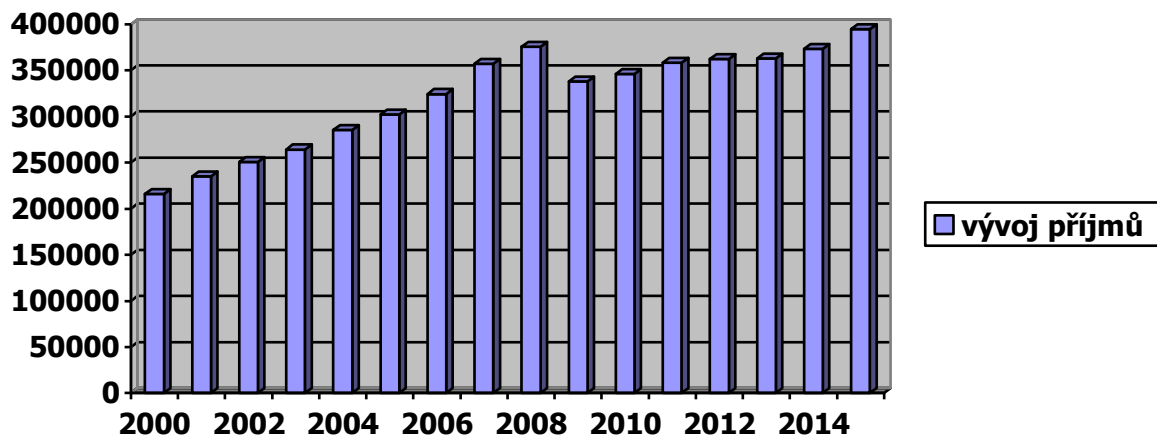
7.1.1 Historicky nejvyšší výběr pojistného ČSSZ

Česká správa sociálního zabezpečení se svou činností podílí na oživení české ekonomiky. Důkazem je vysoká míra úspěšnosti výběru pojistného, která se dlouhodobě pohybuje kolem hranice 99 %. Výběr pojistného a redukce pohledávek je jedním z podstatných cílů ČSSZ. Historicky nejvyšší výběr pojistného za období 2011 až 2015 je zobrazen v následujícím grafu.

---

⁵⁷ Zdroj: <http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5D62E756-1BF5-4E14-82F5-C6D828B11B44/0/2015webk122015VYVOJPRIJMUULETECH19932015.pdf>, ze dne 30.5.2016

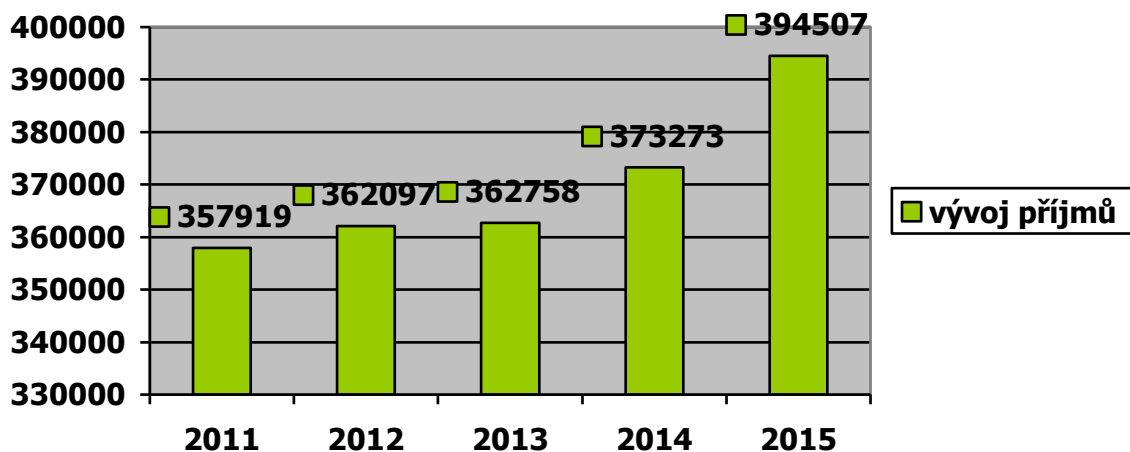
Graf 3: Vývoj příjmů na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za období 2000 – 2015, v milionech Kč

Zdroj: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2016/20160108-cssz-historicky-nejvyssi-vyber-na-pojistnem-v-roce-2015-cinily-prijmy-na-socialni-zabezpece.htm>, ze dne 27.1.2016, vlastní zpracování

V posledním sledovaném roce byl historicky nejvyšší výběr pojistného, měřené údaje jsou v milionech Kč.

Graf 4: Podrobnější zobrazení vývoje příjmů ČSSZ za období 2011 - 2015

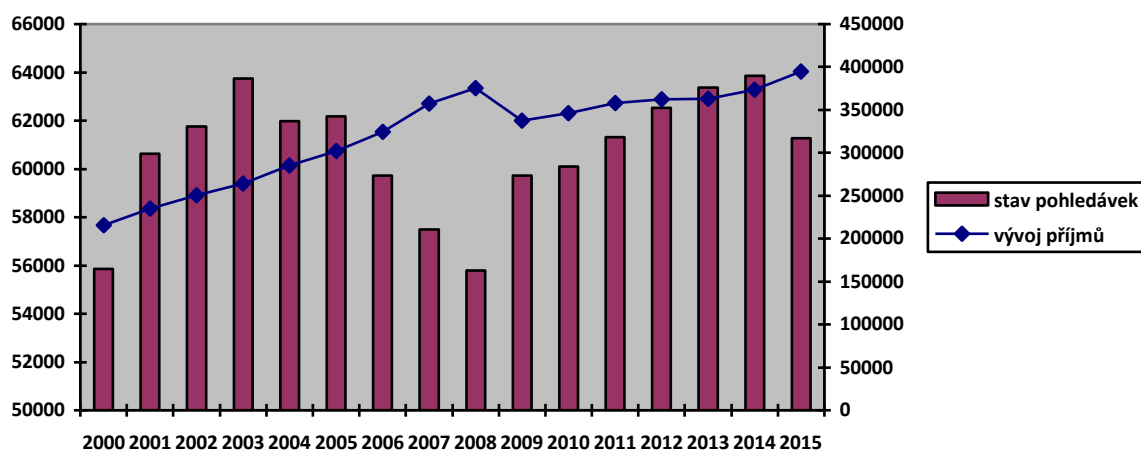
Zdroj: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2016/20160108-cssz-historicky-nejvyssi-vyber-na-pojistnem-v-roce-2015-cinily-prijmy-na-socialni-zabezpece.htm>, ze dne 27.1.2016, vlastní zpracování

7.1.2 Porovnání stavu pohledávek ČSSZ za plátci pojistného s vývojem příjmů za období 2000 – 2015

Z grafického znázornění je zřejmé, že příjmy ČSSZ jsou několikanásobně vyšší než pohledávky za plátci pojistného. Pohledávky se jeví téměř zanedbatelně v porovnání s celkovými příjmy ČSSZ, ale vůbec nejsou opomíjeny. Naopak pohledávky ČSSZ jsou co nejpečlivěji ošetřovány. Každý případ je individuálně a zvláště posuzován a následně vymáhán.

V posledním sledovaném roce je zaznamenán historicky největší vývoj příjmů. Tyto finanční prostředky tak přispěly do státního rozpočtu úctyhodnou částkou 394 507 milionů Kč.

Graf 5: Porovnání pohledávek s vývojem příjmů ČSSZ za období 2000 - 2015

Zdroj: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/statistiky/ekonomicke-ukazatele/>, ze dne 27.1.2016, vlastní zpracování

8 KOMPARACE SOUČASNÉ A PŘEDCHOZÍ PRÁVNÍ ÚPRAVY SPRÁVNÍCH EXEKUCÍ

Současná právní úprava správních exekucí na peněžitá plnění je dána zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Předchozí právní úprava byla stanovena zákonem č. 337/1992 Sb., zákon o správě daní a poplatků, v platném znění do 31. 12. 2010.

8.1 Odlišnosti v oblasti vymáhání nedoplatků

Od 1. 1. 2011 je platný dlouho připravovaný zákon o správě daní, zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon nahradil zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, v platném znění do 31. 12. 2010. Tento zákon pojímal 107 paragrafů a byl mnohokrát novelizován. Důvodem bylo přizpůsobení se pokrokovým trendům. Pro svá obecná ustanovení, která nepomáhala právní jistotě uživatelů, byl nahrazen. DŘ má naopak 266 paragrafů, díky obsáhlosti, přehlednosti, srozumitelnosti a lepší informovanosti slouží k vyšší právní jistotě.⁵⁸ Schválením tohoto zákona došlo k zásadním změnám při vymáhání nedoplatků. V původní právní úpravě, dle ZSDP, byla tato problematika řešena pouze § 73 a 73a. Naopak současná právní úprava dle DŘ modifikuje tuto oblast až šedesáti paragrafy. Stejně jako ZSDP se DŘ odvolává na subsidiární užití občanského soudního řádu.⁵⁹

Odlišnost těchto dvou zákonů je i v terminologii, která je použita. Dle ZSDP byl dlužníkem každý, kdo byl povinen zaplatit daň, tedy, ten co má daňovou pohledávku, a to nejen po splatnosti. Dle DŘ je toto lépe definováno a za dlužníka je považován pouze ten, co neuhradil daňový nedoplatek.

---

⁵⁸ LICHNOVSKÝ, Ondřej. Změna zákona: Nový daňový řád. Dostupné z: <http://www.akont.cz/cz/395.zmena-zakona-novy-danovy-rad>

⁵⁹ SOBOTKOVÁ, Veronika. Daňová exekuce podle nového daňového řádu. *Daňový portál profesionálů a daňových poradců*. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d27083v35448-danova-exekuce-podle-noveho-danoveho-radu/>

Pojem daňový nedoplatek nebyl v ZSDP specifikován. V DŘ je definován v § 153 odst. 1 jako daň, která je po termínu splatnosti, a za nedoplatek se považuje neuhrazené příslušenství daně.

DŘ nově upravuje *zásadu hospodárnosti a přiměřenosti* v průběhu vymáhání nedoplatku. Správci daně ukládá povinnost zvolení takového způsobu vymáhání, aby náklady nebyly neúměrné k výši nedoplatku. Je zde možnost výběru mezi daňovou exekucí, soudní exekucí a exekucí prostřednictvím soudního exekutora. Novela občanského soudního řádu nepřipouští možnost soudní exekuce u exekučních titulů dle daňového řádu. Oproti ZSDP je nově v DŘ dána možnost uplatnění nedoplatku v insolvenčním řízení a přihlášením do veřejné dražby.

Velkým přínosem nového zákona je nařízení exekuce bez výzvy. V dřívější právní úpravě (dle ZSDP) bylo toto umožněno pouze ve výjimečných případech, kdy hrozilo, že cíl exekuce bude kompromitován. Nově je dle DŘ považováno za nařízení daňové exekuce vydání exekučního příkazu, a tím je dovoleno správci daně přistoupit k vymáhání ihned po nezaplacení nedoplatku. Tato změna velmi urychlila celé exekuční řízení, a proto nedochází k protahování exekuce tam, kde by se urgence k zaplacení minula účinkem. I přes tato zjištění jednotlivé OSSZ využívají neformální výzvy dle § 153 odst. 3, DŘ. Důvodem je upozornění takových dlužníků, kteří včas neuhradili své závazky. Nová právní úprava má rozšířenou modifikaci způsobů provedení exekuce. Přímo jsou exekuce prováděny dle DŘ a subsidiárně je používán občanský soudní řád.

ZSDP měl pouze omezené možnosti pro vydání exekučního příkazu. Důležité je zmínit, že nový zákon (daňový řád) nemění pravidla ani postupy provádění jednotlivých způsobů exekucí vydaných v občanském soudním řádu.

Úprava ZSDP umožňovala vydání exekučních příkazů čtyřmi způsoby:

- příkázání pohledávek na peněžní prostředky daňových dlužníků na účtech vedených u bank a spořitelních úvěrních družstev nebo jiné pohledávky,
- srážku ze mzdy či jiné odměny za závislou činnost,
- prodej movitých věcí,
- prodej nemovitostí.

Oproti těmto způsobům je v DŘ postupů provedení exekuce šest. Například exekuce srážkami za mzdy a z jiných příjmů je upravena § 187 odst. 1, ale co je myšleno pod pojmem jiné příjmy je nutné dohledat v § 299 odst. 1 o.s.ř.

Mezi další odlišnosti mezi ZSDP a DŘ patří důvody pro zastavení či odložení exekuce. Dřívější úprava ZSDP umožňovala pouze odložení exekuce a samotné zastavení exekuce vycházelo z obecného ustanovení o zastavení daňového řízení v § 27. Taktéž předepsání a vyčíslení exekučních nákladů dřívější úprava neumožňovala, současná dle DŘ to umožňuje. Zavedení toho je velkým pozitivem, neboť úkony referentů oddělení vymáhání pojistného vyžadují přístupy do různých registrů, a tak je možné alespoň částečně získat zpět vynaložené náklady.

Souhrnem lze tuto dlouze připravovanou změnu ohodnotit kladně. O rozsáhlosti této změny vypovídá legisvakantní lhůta. Ve Sbírce zákonů vyšel Daňový řád dne 3. 9. 2009, ale účinnost nastala až od 1. 1. 2011.

8.2 Příklad z praxe

Podrobněji lze výše zmiňované při využití v praxi popsat následovně:

Správní exekuce se zahajuje pouze vydáním exekučního příkazu, a to formou rozhodnutí, a musí obsahovat všechny náležitosti podle § 102 DŘ. Výrok musí obsahovat způsob provedení exekuce, výši nedoplatku, vyčíslení exekučních nákladů a exekuční titul, dle kterého je exekuce nařizována.⁶⁰ Doručováno je do vlastních rukou dlužníka a všem dalším osobám, kterým jsou ukládány povinnosti. Účastníci řízení mohou podat do 15-ti dnů odvolání od doručení, a to prostřednictvím konkrétní OSSZ, která vydala exekuční příkaz, u krajských pracovišť ČSSZ. Odvolání nemají odkladný účinek. OSSZ exekučním příkazem vyčísluje také exekuční náklady na nařízení daňové exekuce, které je dlužník povinen v případě odůvodněné exekuce uhradit. Tato skutečnost byla popsána již v kapitole 2.6.4.

---

⁶⁰ § 178 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

Příkladem je situace pana Karla P., který uhradil v roce 2015 několik měsíčních plateb na běžné pojistné za OSVČ opožděně. Po podání Přehledu o výši pojistného za OSVČ za rok 2015 mu byl vyčíslen nedoplatek, ve kterém je vyčísleno penále za pozdní platby. Protože pan Karel nereagoval ani na platební výměr, kterým mu byl dluh vyčíslen, došlo po nabytí právní moci platebního výměru k předání na oddělení vymáhání. Jelikož byl tento dluh ve výši do 500 Kč, bylo referentkou na vymáhání rozhodnuto, že nejdříve panu Karlu P. zašle Výzvu (neformální upomínku), ve které bude opakovaně vyzván k úhradě a mimo jiné upozorněn na možnost vydání exekučního příkazu.

Jiný dluh u pana Karla P. není evidován. V tomto případě se jedná o výši dluhu, která by byla nižší než eventuálně vyčíslené exekuční náklady v exekučním příkazu. Přístup referentky je tedy považován jako vhodný a proklientský.

9 EXKURZ DO SOUDNÍCH EXEKUCÍ

Novela občanského soudního řádu č. 396/2012 Sb., účinná od 1. 1. 2013, přinesla do vymáhání mnoho změn. Úprava znemožňuje výkon soudního rozhodnutí u exekučních titulů, na které lze provést daňovou či správní exekuci.⁶¹ Díky této novele není možné, aby se OSSZ domáhaly svých nezaplacených pohledávek prostřednictvím soudů. Soudní výkon rozhodnutí tvořil do konce roku 2012 významný podíl ČSSZ na boji proti dlužníkům. Z tohoto důvodu bude proveden malý exkurz do soudních exekucí.

Díky soudním exekucím docházelo k uspokojení práv oprávněných. Při výkonu práva, které soudy prováděly, docházelo k značným zásahům do práva povinného. Tyto zásahy usměrňuje a dovoluje zákon.⁶² Občanský soudní řád upravuje soudní výkon rozhodnutí v šesté části § 251-351a.

OSSZ preferovaly soudní výkon rozhodnutí v případech, kdy správní výkon rozhodnutí nebyl úspěšný, dále v případech, kdy bylo evidentní, že nedojde k uspokojení pohledávky. Konkrétně se jednalo o výkony rozhodnutí prodejem movitých věcí, zřízením soudcovského zástavního práva, případně srážkami ze mzdy. V nepatrném množství se jednalo o výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky či prodejem nemovitých věcí povinného.

Výkon rozhodnutí byl zahájen na návrh oprávněného, který musel obsahovat požadované náležitosti. Ze strany oprávněného muselo být vždy přihlédnuto k tomu, zda je navrhovaný způsob rozhodnutí vhodný. K výkonu rozhodnutí prodejem nemovitých věcí bylo přistoupeno až tehdy, když nebyla jiná možnost uspokojení. Po podání návrhu soud zkoumal splnění všech zákonem nařízených náležitostí. Jedná se o exekuční titul s vyznačením doložky právní moci i vykonatelnosti. Pokud byly podmínky splněny, soud přistoupil k výkonu rozhodnutí.⁶³ Soud po nařízení výkonu zajišťoval i samotné provedení.⁶⁴

U soudních výkonů byl možný odklad, a to rovnou ze dvou důvodů. Jedná se o odklad uskutečněný výkonem rozhodnutí pro postoj povinného a dále odklad z důvodu

---

⁶¹ § 251 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁶² TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3.vydání. Praha: C.H.Beck, 2006. ISBN 80-7179-489-9. s.6

⁶³ TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3.vydání. Praha: C.H.Beck, 2006. ISBN 80-7179-489-9. s.140

⁶⁴ § 265 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

očekávaného zastavení úkonu. Výkon rozhodnutí bylo možné zastavit i u prodeje movitých věcí, a to i tehdy, když nejsou nalezeny postižitelné věci vhodné k soupisu.⁶⁵ Takto zastavených úkonů bylo velmi mnoho, což lze zařadit mezi negativa rozhodnutí soudních výkonů. Dalším negativem rozhodnutí soudních výkonů byl jejich zdlouhavý časový průběh.

Ze strany ČSSZ byla novela o.s.ř. dodržována tím způsobem, že spisy u soudů byly hromadně zastavovány. Již rozpracované spisy byly předávány soudním exekutorům. Tato situace si vyžádala velkou časovou náročnost nejen ze strany ČSSZ, soudů, ale i soudních exekutorů. Mnohdy nebyl oprávněný o předání spisu vůbec vyrozuměn. Docházelo tak ke zbytečnému nárůstu nákladů, a proto byla na místě velká obezřetnost.⁶⁶

Součástí rekapitulace soudních výkonů rozhodnutí je v následující tabulce vyčíslen počet takto provedených úkonů ČSSZ za období 2008 – 2012.

Tabulka 3: Počty soudních návrhů za období 2008 - 2012

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Počet podaných Návrhů na soudní výkon rozhodnutí	73 039	60 876	72 012	89 511	68 892

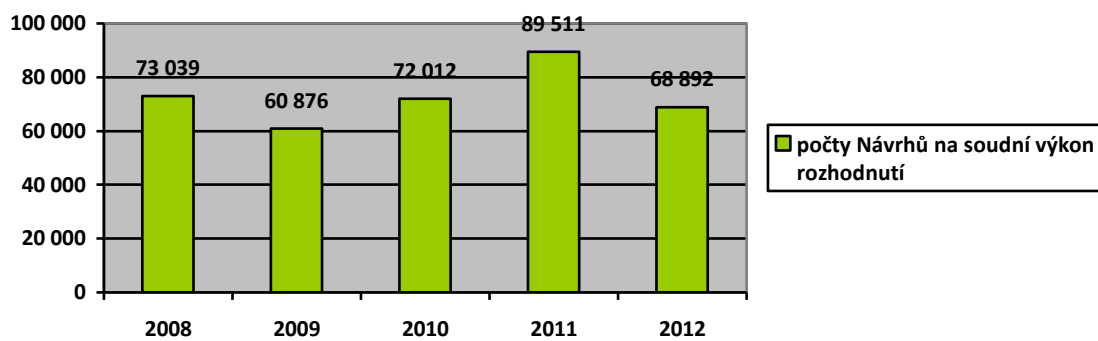
Zdroj: internet: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/informacni-materialy/vyrocní-zpravy.htm>, ze dne 1.12.2016, vlastní zpracování

Pro lepší představu jsou uvedená data přenesena do grafu. V posledním sledovaném roce je vidět silný pokles, důvodem tohoto snížení je očekávaná novela o.s.ř., platná od následujícího roku.

⁶⁵ TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3.vydání. Praha: C.H.Beck, 2006. ISBN 80-7179-489-9. s.155,156

⁶⁶ Judikát: spisová zn. 15Co 181/2016-18, ze dne 6.5.2016

Obrázek 2: Počty soudních návrhů, období 2008 - 2012

Zdroj: internet: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/informacni-materialy/vyrocní-zpravy.htm>, ze dne 1.12.2016, vlastní zpracování

10 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZNIK VYMÁHÁNÍ NEDOPLATKŮ NA SOCIÁLNÍM POJIŠTĚNÍ

Po analýze pohledávek a příjmů ČSSZ je nezbytné zmínit faktory, které ovlivňují samotný vznik nedoplatků. Dojde k určení vlivů působících na vymáhání. Výsledkem této kapitoly budou doporučení pro zlepšení samotného vymáhání. Dlužné částky, které ČSSZ eviduje jako nedoplatky, neznamenají to, že jsou opravdu vymáhány. Vývoj globální kumulované výše nedoplatků má nežádoucí trend, proto by se měl správce daně (ČSSZ) snažit vymáhat co největší objem nedoplatků.

10.1 Vznik nedoplatků

Vznik nedoplatků je známkou toho, že nebyly ve správné výši nebo včas zaplacený odvody na pojistné za OSVČ nebo zaměstnavatele v okamžiku splatnosti. OSVČ podá přehled o příjmech a výdajích za uplynulý kalendářní rok, zaměstnavatel předloží přehled zaměstnavatele o výši pojistného a vyplacených dávkách. Není-li v obou případech včas zaplacen, dojde k vystavení exekučního titulu, kterým je platební výměr nebo výkaz nedoplatků. To, že nebylo pojistné uhrazeno včas, může být následkem neochoty zaplatit pojistné, eventuálně neschopnosti dané osoby.

10.1.1 Snaha zaplatit pojistné

Snaha zaplatit pojistné by měla pramenit ze strany každého podnikatelského subjektu. Bez ohledu na to, zda se jedná o OSVČ, podnikající fyzické nebo právnické osoby. Vzhledem k tomu, že tomu tak není, je evidentní, že daný subjekt, který takto činí, účelově nehradí pojistné. Tímto úkonem však dochází dle trestního zákoníku k obohacení. Proto trestní zákoník umožňuje daňovému subjektu podat trestní oznámení. To je vyhotovováno v případech, kdy dojde ke zkrácení nebo neodvedení plateb pojistného na

sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Blíže bylo popisováno v kapitole 3.⁶⁷

Dalším důvodem neplacení pojistného je špatná komunikace podnikajících subjektů s ČSSZ. Fyzické osoby spoléhají na to, že když trvalé bydliště nahlásí na městském nebo obecním úřadě, jsou nedosažitelné. Korespondence jim určená tedy skončí na úředních deskách. Vzniká tak neinformovanost podnikatelského subjektu o svých závazcích. Trvalý pobyt podmiňuje existenci zdravotního pojištění a má svou důležitost i v systému sociálního zabezpečení.⁶⁸ Za další situaci lze považovat nečinnost plátců mzdy, kteří neodvádí pojistné zaměstnancům, jež jim srazili ze mzdy.

10.1.2 Způsobilost hradit pojistné

Oproti předchozí kapitole je v tomto případě podnikatelský subjekt rozhodnut hradit pojistné, ale z nějakého důvodu toho není schopen. Tuto schopnost ovlivňuje ekonomický cyklus, který v období recese způsobí to, že platby pojistného jsou nižší. Typické pro recesní období je to, že dojde k poklesu tržeb. Zároveň se zhoršuje schopnost hradit závazky nejen v obchodním styku, ale také vůči státu. Z tohoto důvodu vznikají nedoplatky, přestože daňové subjekty mají úsilí dostát svým závazkům. Vzrůstající zadluženost právnických, ale také fyzických osob může negativně ovlivnit schopnost dostát závazkům. Mezi ukazatele, kterými lze zadluženost porovnávat, patří výše úvěrů od bank. Zadluženost domácností, ale také firem trvale vzrůstá. Tento nárůst byl dokonce zaznamenán i v období celosvětové finanční krize. Sociální situace a zadluženost domácností se zhoršuje v celé EU. Důsledkem uvolnění úvěrů a rostoucí ochota bank i stavebních spořitelů půjčovat proti majetku je vyšší zadlužování společností. Situaci států EU i České republiky se zabývala Evropská komise, konkrétně generální ředitelství pro zaměstnanost.⁶⁹

---

⁶⁷ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, § 240 - § 247

⁶⁸ Usnesení ÚS ČR ze dne 20.12.1994 sp.zn.Pl. ÚS 22/94, Sb. nál.a usn., svazek 2, s.3267-271

⁶⁹ Zdroj: internet: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/5722057/KE-AG-10-001-EN.PDF/4198f7a7-44b0-47bf-a877-eb65388a5430>, ze dne 1.10.2016

Neustálé zadlužování může způsobit trvajícím prohlubování a nárůst nedoplatků na sociálním pojištění.

Jsou-li fyzické i právnické osoby neschopné dostát svým závazkům, může to směřovat k insolvenčnímu řízení, poté až ke konkurzu či jinému způsobu řešení úpadku.

Případy přihlášené do insolvenčních řízení popisuje následující tabulka. Dále je znázorněn počet případů v konkurzu, počet ukončených insolvenčních řízení s celkově uhrazenou částkou. Tento vývoj lze považovat za negativní.

Tabulka 4: Počet přihlášených pohledávek do insolvenčního řízení, počet konkurzů, počet skončených insolvenčních řízení a celkově uhraných Kč, stav k 31. 12.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Přihlášeno pohledávek do INS	1 805	1 907	2 638	3 627	5 188
Řešeno v konkurzu	3	1 016	1 087	1 221	1 052
Skončené INS	319	283	399	776	513
Celkově uhrazeno v INS	--	62 mil.Kč	69 mil.Kč	198,4 mil.Kč	64,6 mil.Kč

Zdroj: internet, <http://www.cssz.cz/o-cssz/informace/informacni-materialy/vyrocní-zpravy.htm>, ze dne 1.12.2016, vlastní zpracování

Z výroční zprávy nebylo možné zjistit údaje pro rok 2010 o celkově uhrazených pohledávkách v INS. Zjištěné údaje vykazují vysoký nárůst přihlašovaných pohledávek. Tento zvyšující se trend je důsledkem trvajícím ekonomické krize. Obyvatelstvo se čím dál tím více zadlužuje a je nutné přijmout taková opatření, která by vedla ke snížení dluhů jednotlivců. Mezi tato opatření bezpochyby patří zpřísnění podmínek pro získání úvěrů a půjček.⁷⁰ Kumulace takto zapůjčených finančních prostředků směřuje k nestabilitě a výsledkem je

⁷⁰Zdroj: internet :http://www.creditreform.cz/fileadmin/user_upload/CR-International/local_documents/cz/Presseartikel/Jahresbericht_2010_2011.pdf, ze dne 12.11.2016

narůstající počet dlužníků, kteří si neplní své povinnosti, a to nejen vůči státu. Zmiňovaná problematika tíží jak Českou republiku, tak i ostatní státy v Evropské unii.⁷¹

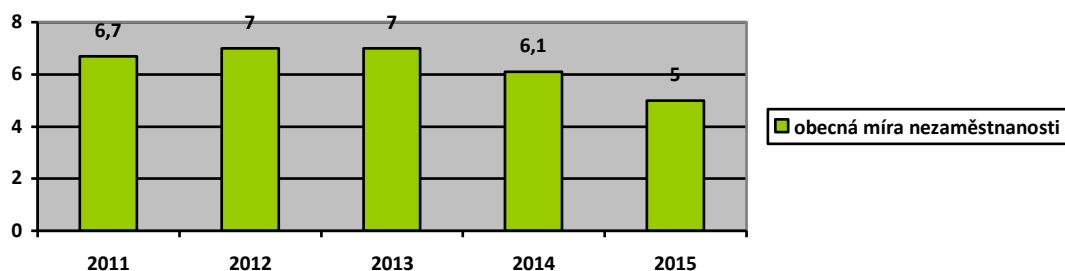
V současné době mají insolvenční řízení vzrůstající tendenci. Jelikož byly Návrhy na vyhlášení insolvenčního řízení chybně zpracovány, vznikla první bezplatná insolvenční poradna v Českých Budějovicích. Tento nápad vznikl myšlenkou zástupců jihočeské justice. Realizace projektu má ulehčit lidem dluhovou situaci.⁷²

Nezaměstnanost

U fyzických osob je růst nezaměstnanosti spojen s recesí, což má nepříznivý účinek na schopnost hradit své závazky v době jejich splatnosti. Rostoucí nezaměstnanost vytváří tlak na jednotlivce, z ekonomického hlediska může být vnímána jako nevyužitá pracovní síla.⁷³

Míra nezaměstnanosti je důležitým ukazatelem u obou sociálních a ekonomických dimenzí. Existuje zvýšený tlak, pokud jde o veřejné výdaje na sociální dávky a snížení daňových příjmů. Z ekonomického hlediska může být nezaměstnanost vnímána jako nevyužití pracovní schopnosti obyvatel.

Obrázek 3: Vývoj obecné míry nezaměstnanosti v letech 2011 – 2015

Zdroj: internet: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=ZAM01->

[B&skupId=426&katalog=30853&pvo=ZAM01-B&str=v467&u=v413_VUZEMI_97_19](https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=ZAM01-B&str=v467&u=v413_VUZEMI_97_19), ze dne 2.1.2017, vlastní zpracování

⁷¹ Zdroj: internet: <https://link.springer.com/article/10.1007/s13590-011-0001-7>, ze dne 3.1.2017

⁷² Bulletin advokacie 1-2 2016, 18 s.

⁷³ Zdroj: internet: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Unemployment_statistics_and_beyond#Unemployment_2, ze dne 5.2.2017

Odlišnost velikosti nákladů od příjmů vede ke vzniku nedoplatků. Příčinou je, z důvodu druhotné platební neschopnosti, nedostatek finančních prostředků pro řádné odvody státu.

10.1.3 Faktory ovlivňující vznik nedoplatků

Mezi ostatní faktory ovlivňující vznik nedoplatků patří ty, které nebyly dosud zmiňovány.

Množství daňových jedinců

Jedná se o hlavní faktor, který ovlivňuje vznik nedoplatků. Všeobecně lze předpokládat, že s růstem ekonomických aktivit i růstem ekonomiky se bude počet daňových jedinců zvyšovat. Ovšem s tímto růstem se také navyšuje veřejný sektor, který požaduje vyšší objem zdrojů na své financování. Poměrně často jsou zakládány právnické osoby pro dosažení krátkodobého cíle. Z jejich strany ovšem nedochází k plnění závazků vůči státu, v našem případě vůči České správě sociálního zabezpečení. Poté dojde následně k utlumení činnosti právnické osoby, aniž by došlo k úhradě závazků.

V informacích, které zveřejnil Český statistický úřad dne 24. 10. 2016, je v tabulkách níže znázorněn počet právnických i fyzických podnikajících osob. Prvním sledovaným obdobím je rok 2010. Odlišnost prvního a posledního roku u právnických osob vykazuje pokles o 14 945 osob.

Tabulka 5: Počet právnických osob, stav k 31. 12. v letech 2011 - 2015

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Počet právnických osob	695 961	721 927	681 347	654 286	681 016

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/ceska-republika-v-cislech>, ze dne 28.10.2016, vlastní zpracování

Tabulka 6: Počet fyzických osob, stav k 31. 12. v letech 2011 - 2015

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Počet fyzických osob	2 007 483	2 005 727	2 013 390	2 079 173	2 087 937

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/ceska-republika-v-cislech>, ze dne 28.10.2016, vlastní zpracování

Z prezentovaných dat je zřetelný nárůst u fyzických osob o 80 454.

Nástroje zajištění

Využívání těchto nástrojů by mělo působit preventivně proti vzniku nedoplatků. Pokud jsou pravidla využívání správně regulována, mělo by docházet ke snížení vzniku nedoplatků.

Znalost podnikatelských subjektů

Z hlediska nedoplatků je znalost subjektů velmi významná. Znalost se týká povinností, které daný subjekt dodržuje, splňuje, a tím předchází vzniku nedoplatků. Na základě dotazníku dojde ke zjištění, zda podnikatelské subjekty disponují tolika informacemi, aby předcházely zbytečnému nárůstu závazků vůči ČSSZ. Zhodnocení zjištěných údajů bude prezentováno v kapitole 9.

10.2 Faktory mající vliv na výši nedoplatků

Nedojde-li k úhradě dluhu, který byl předepsán exekučním titulem, následuje vymáhání nedoplatků některou z metod popsaných v kapitole 2.

Výši nedoplatků ovlivní tyto faktory:

- faktory na straně dlužníka,
- faktory na straně správce daně.

10.2.1 Činitelé ovlivňující výši nedoplatků na straně dlužníka

Jedná se o platební kázeň, kdy snaha zaplatit nedoplatky může být vykazována každým podnikatelským subjektem, ovšem realita je opačná. Nedojde-li k úhradě závazku vůči OSSZ včas, dlužná částka se navyšuje o penále. Mnoho podnikatelských subjektů žije v domnění, že postačí úhrada jednou za rok, ale už si neuvědomí, že tak dojde k vyčíslení penále. Platební morálka ovlivňuje výši nedoplatku nejvíce.

Majetnost podnikatelského subjektu je dalším faktorem ovlivňujícím výši dluhu. Úspěšně jsou vymáhány pohledávky pomocí exekucí příkázáním pohledávek z účtu u poskytovatele peněžních služeb. Z uvedeného vyplývá, že daný subjekt má majetek tvořený peněžními prostředky. Dlužník může vynalézavě založit účet u poskytovatele platebních služeb na jinou osobu, tím není možné jeho prostředky blokovat. Mnohdy jsou platby ze strany podnikatelů realizovány hotovostně na pokladně OSSZ, případně složenkou. Jelikož dlužník žádný účet nevlastní, není ho možné postihnout exekučním příkazem.

10.2.2 Faktory ovlivňující výši nedoplatků na straně ČSSZ

Klíčovým znakem ovlivňujícím úspěšnost vymáhání jsou zaměstnanci správy sociálního zabezpečení. Na výši nedoplatků působí počet dlužníků připadajících na jednoho zaměstnance správy sociálního zabezpečení. Velmi obtížné ošetření dlužníků je zejména tam, kde na jednoho zaměstnance připadne vysoký počet dlužníků.

Velmi vysoké počty dlužníků není v tomto případě možné včas ošetřit a zajistit úspěšnost vymáhání nedoplatků.

Další faktor, který ovlivňuje vymáhání nedoplatků, je finanční ohodnocení zaměstnanců. Platové podmínky, které ovlivňují motivaci zaměstnanců, jsou zásadní pro získání zkušených odborníků.

Významné je tedy nejen platové ohodnocení, ale také vzdělání zaměstnanců. Pokud bude Česká správa sociálního zabezpečení zaměstnávat více lidí s vysokoškolským vzděláním, budou výsledky vymáhání výrazně lepší než při zaměstnání zaměstnanců s nižším vzděláním. Proto je výhodné podporovat zaměstnance, kteří si vysokoškolské vzdělání doplňují při zaměstnání. Tím zároveň dojde k zajištění toho, že zaměstnanec

s vysokoškolským vzděláním získané vědomosti využije u stávajícího zaměstnavatele a i nadále bude pro něj pozitivním přínosem.

Údaje o počtu zaměstnanců jsou čerpány z výročních zpráv ČSSZ. Posledním sledovaným údajem je zpráva z roku 2014.⁷⁴

Tabulka 7: Počet zaměstnanců ČSSZ, stav k 31. 12. v letech 2010 - 2014

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Počet zaměstnanců ČSSZ	8 849	8 872	8 827	8 867	8 948

Zdroj: Zdroj: internet: http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/02BD8311-E43F-4846-95C5-B59A37607201/0/VZ2014_web.pdf, ze dne 1.10.2016, vlastní zpracování

Ze zjištěných údajů je viditelný nárůst počtu zaměstnanců ČSSZ. K největšímu nárůstu, a to až o 81 osob, došlo v posledním sledovaném roce. Tendence navyšování počtu zaměstnanců bude pokračovat i v následujících letech, protože agenda, kterou ČSSZ spravuje, si tento nárůst vyžaduje. Velmi pozitivní by ovšem bylo, kdyby nově příchozí zaměstnanci byli poukázáni na agendu vymáhání nedoplatků na sociálním pojištění.

Z výročních zpráv ČSSZ je možné identifikovat poměr zaměstnanců dle dosaženého vzdělání. Tento ukazatel je níže vyjádřen v %, kdy největší zastoupení má úplné střední vzdělání, až následně vysokoškolské vzdělání.

⁷⁴ Ani k 6.3.2017 nebyla zveřejněna Výroční zpráva ČSSZ za rok 2015.

Tabulka 8: Členění zaměstnanců podle vzdělání za období 2010 - 2014, v %

Rok	Úplné střední odborné vzdělání	Vysokoškolské vzdělání	Ostatní	Celkem
2010	68,6	21,5	9,9	100
2011	67,8	22,7	9,5	100
2012	66,7	24,4	8,9	100
2013	65,6	25,6	8,8	100
2014	64,6	26,6	8,8	100

Zdroj:cssz.cz: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/informacni-materialy/vyrocní-zpravy.htm>, ze dne 27.1.20217, vlastní zpracování

Během sledovaného období je zaznamenán pokles počtu zaměstnanců s úplným středním vzděláním a naopak progres je u zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním. Tato skutečnost je pozitivním přínosem pro budoucí vývoj celé ČSSZ. Díky kvalifikovaným zaměstnancům může ČSSZ dosáhnout vytyčených cílů. Naopak brzdícím mechanismem je v této situaci platové ohodnocení, které ČSSZ nabízí pro nově příchozí zaměstnance. Příčinou je platnost služebního zákona, který lidem, co nesplňují dané podmínky, cíleně snižuje nástupní plat.⁷⁵

Vymáhané nedoplatky dále ovlivňuje vstřícnost mezi zaměstnanci, odděleními i jednotlivými pracovišti. Důvodem jsou převody podnikatelů mezi jednotlivými správami a tím nezbytná spolupráce. Pro kvalitní a účinné vymáhání je propojenost správ sociálního zabezpečení jako celku přínosná.

Pro potřebu vymáhání je nutné zajistit plynulost a bezproblémový chod centrálních aplikací. Zaměstnanci, kteří mají zajišťovat vymáhání nedoplatků na sociálním pojištění, by měli mít přístup do všech potřebných aplikací pro získání aktuálních informací. Jedině tak mohou posoudit dle zjištěných údajů kritéria a zvolit následný průběh vymáhání.

⁷⁵ Služební zákon č. 234/2014 Sb., účinný od 1.1.2015

Dále jsou potřeba další externí data, která jsou dostupná z jiných registrů. Jsou to například insolvenční rejstřík, náhled do katastru nemovitostí. V návaznosti na jejich propojení dochází k úspoře času v samotném vymáhání.

Pro představu je znázorněn počet vyplácených důchodů ČSSZ a poté vývoj vyplácených důchodů s exekuční srážkou. Oba zmiňované údaje mají rostoucí tendenci.

Tabulka 9: Počet důchodů vyplácených ČSSZ, stav k 31. 12.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Počet vyplácených důchodu	3 446 767	3 501 402	3 493 544	3 482 237	3 485 257

Zdroj: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/informacni-materialy/vyrocní-zpravy.htm>, ze dne 27.1.2017, vlastní zpracování

Z uvedeného počtu vyplácených důchodů, mezi které patří jak starobní důchody, tak invalidní i pozůstalostní, se stále více důchodců potýká s problémem srážky z důchodu. Zadluženost obyvatelstva stoupá. Zadluženost důchodců má taktéž zvyšující tendenci. O této skutečnosti vypovídají údaje v další tabulce.

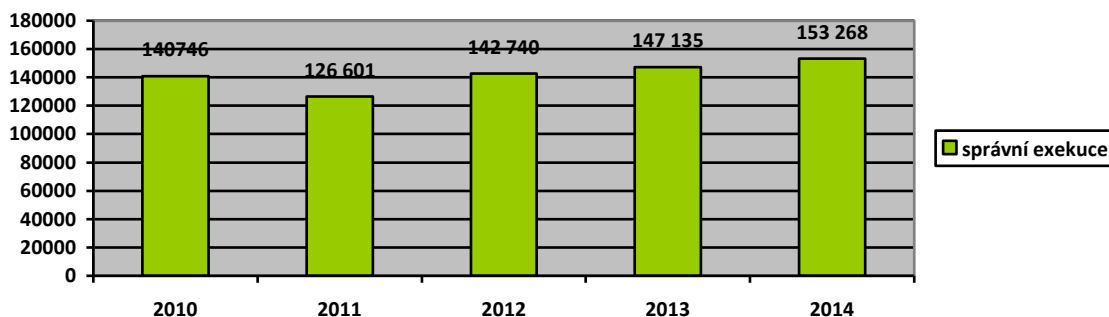
Tabulka 10: Vývoj výplat důchodů s exekuční srážkou, stav k 31. 12.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Počet vyplácených důchodu	51 184	60 874	67 614	70 997	75 315

Zdroj: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/informacni-materialy/vyrocní-zpravy.htm>, ze dne 27.1.2017, vlastní zpracování

Dále dojde k vyjádření počtu exekučních titulů, které byly vymáhány správní exekucí. Zjištěné údaje jsou čerpány z výročních správ ČSSZ, které jsou stejně jako předchozí údaje omezeny. I v tomto případě se jedná o období od roku 2010 do roku 2014.

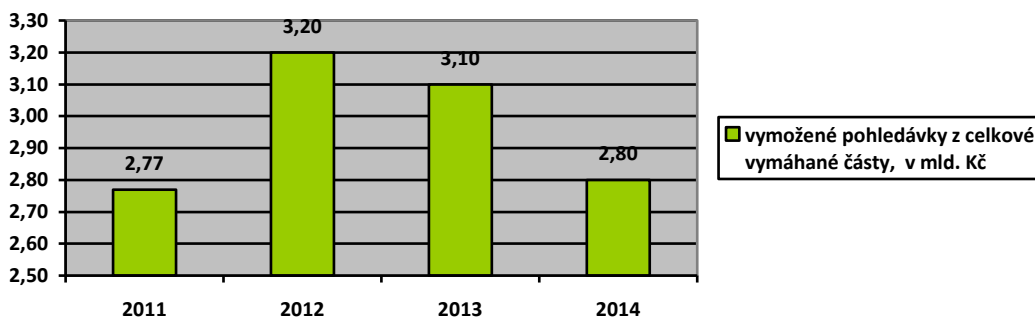
Graf 6: Vývoj vymáhaných exekučních titulů ve správní exekuci k 31. 12., za období 2010 - 2014

Zdroj: cssz.cz, <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/informacni-materialy/vyrocní-zpravy.htm>, ze dne 27.1.2017, vlastní zpracování

Data prezentovaná níže vykazují úspěšnost vymáhaných pohledávek. Rok 2014 ukazuje pokles, který lze zdůvodnit náročností úkonů souvisejících se změnou právní úpravy občanského soudního řádu od roku 2013.

Graf 7: Úspěšnost vymáhaných pohledávek v mld. Kč, vždy k 31. 12., za období 2011 - 2014

Zdroj: cssz.cz, <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/informacni-materialy/vyrocní-zpravy.htm>, ze dne 27.1.2017, vlastní zpracování

10.2.3 Česká správa sociálního zabezpečení a členské státy EU

Členské státy EU žádají po ČSSZ poskytnutí spolupráce při vymáhání pohledávek. Tyto počty žádostí jsou vymezeny níže. Od počátku sledování je zřejmý nárůst případů. Diference mezi prvním a posledním sledovaným obdobím vykazuje nárůst o 72 případů.

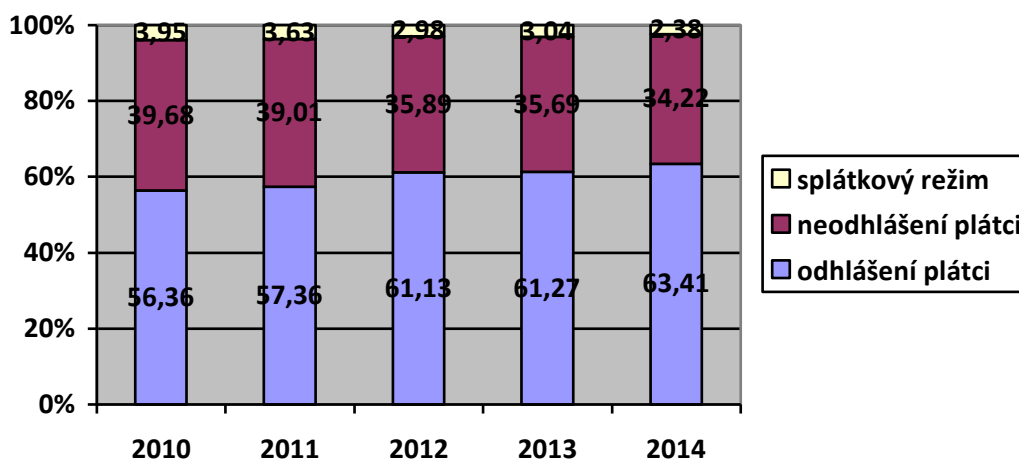
Tabulka 11: Počty žádostí členských států EU o spolupráci při vymáhání pohledávek

Rok	2011	2012	2013	2014
Počet žádostí členských států EU	44	62	100	116

Zdroj: cssz.cz, <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/informacni-materialy/vyrocní-zpravy.htm>, ze dne 27.1.2017, vlastní zpracování

Interpretaci dat struktury pohledávek ČSSZ a rozdělení na odhlášené plátce, neodhlášené plátce a ty, kteří mají u ČSSZ splátkový režim, zobrazuje další graf.

Graf 8: Struktura pohledávek ČSSZ v %, za rok 2010 - 2014

Zdroj: cssz.cz, <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/informacni-materialy/vyrocní-zpravy.htm>, ze dne 27.1.2017, vlastní zpracování

10.3 Shrnutí

V této kapitole byl analyzován vývoj a vznik nedoplatků. V souvislosti s nárůstem dlužných částek došlo ke komparaci počtu přihlášených pohledávek do insolvenčních řízení. Problematika insolvence je velmi aktuální téma. Připravovaná novela insolvenčního zákona, která počítá s prodloužením lhůty z pěti na sedm let, by měla být proto řádně promyšlena. Především by bylo vhodné sjednotit evidenci bankovních i nebankovních

institucí a díky tomu předejít neustálému zadlužování jednotlivců. Plánované zavedení Centrální evidence účtů je okolnostmi vyžadováno.⁷⁶

Vznik nedoplatků je u ČSSZ mimo jiné navyšován i díky právnickým osobám, které jsou založeny pouze na krátké období. Zde by se vyplatila opět větší aktivita a propojenost mezi jednotlivými institucemi státu. V praxi by to znamenalo to, že by měl stát trvat na dodání potvrzení o bezdlužnosti dané osoby, která má zájem podnikat. O navyšujícím se počtu dlužníků i vymáhaných částek vypovídají údaje v již prezentovaných tabulkách.

Z provedené analýzy je patrný vzrůstající trend exekučních řízení, a proto by bylo velmi přínosné začlenit do současných aplikací, které ČSSZ využívá pro agendu vymáhání, zobrazení aktuálního stavu žadatelů o důchod. Referent, který se agendou vymáhání zabývá, by měl možnost jako první vidět informaci o tom, že dotyčnému dlužníkovi je na ČSSZ v Praze zpracováván důchod, případně mu byl již přiznán. Příslušná OSSZ by tak mohla prvotně využít této informace a pro své pohledávky co nejdříve vystavit exekuční příkaz srážkou ze mzdy či jiných příjmů. Došlo by tak k včasnému ošetření pohledávek.

---

⁷⁶ Internet: zdroj: <http://www.ceska-justice.cz/2014/12/cnb-souhlasí-s-centralním-registrem-uctu-finance-připraví-zakon/>, ze dne 1.2.2017

11 DOTAZNÍK A HYPOTÉZY

V návaznosti na problematiku této diplomové práce byl zpracován dotazník, který byl předložen podnikatelským subjektům. Jedná se o dotazník nestandardizovaný, který se vztahuje k hypotézám této diplomové práce. Zkoumaná oblast je aplikována na podnikatelské subjekty a jejich informovanost vůči ČSSZ.

Určitým omezením je v tomto případě malý počet respondentů, ovšem získané údaje jsou validní. Vyhodnocení bylo vyjádřeno pomocí procentního výpočtu.

Na tento dotazník odpovídali jak OSVČ, tak i zaměstnavatelé. Dotazník obsahuje celkem 21 otázek a byl zodpovězen 57 respondenty.⁷⁷ Návratnost dotazníků je 74,4 %. Dotazník tvoří přílohu č. 2.

Dotazníkem bylo ověřováno několik hypotéz, výstupy jsou zobrazeny v grafech:

- podnikatelé nehradí své závazky ČSSZ v daných termínech,
- závazky ČSSZ jsou upřednostňovány před závazky jiných věřitelů,
- ze závazků vůči státu jsou jako první hrazeny závazky ČSSZ,
- klienti preferují pro komunikaci s ČSSZ spíše osobní styk,
- klienti ČSSZ vědí o možnosti on-line objednávání.

11.1 Podnikatelé nehradí své závazky ČSSZ v daných termínech

Dotazníkem byla vyvrácena hypotéza, bylo zjištěno, že 87,72 % respondentů hradí své závazky vůči ČSSZ včas. Ti, co nehradí své závazky včas, tvoří pouze 5,26 %.

---

⁷⁷ Zdroj: dotazník: <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=58193>, zedne 22.1.2017

Graf 9: Jsou závazky vůči ČSSZ hrazeny včas

Zdroj: dotazník: https://www.vyplnto.cz/graf_1035617.png, ze dne 6.2.2017

11.2 Závazky ČSSZ jsou upřednostňovány před závazky jiných věřitelů

Dotazníkem byla potvrzena hypotéza, že závazky ČSSZ respondenti upřednostňují před jinými věřiteli v 52,63%. Není zde konkrétně specifikován pojem – ostatní věřitel. Proto je evidentní, že dotazovaní preferují úhrady vůči ČSSZ před ostatními věřiteli.

Graf 10: Upřednostňování závazků ČSSZ před ostatními věřiteli

Zdroj: dotazník: https://www.vyplnto.cz/graf_1035618.png, ze dne 6.2.2017

11.3 Ze závazků vůči státu jsou jako první hrazeny závazky ČSSZ

Má-li podnikatel více splatných závazků vůči státu, který uhradí jako první? Dotazovaní respondenti preferují před závazky ČSSZ závazky finančního úřadu v 77,19 %, na další pozici jsou ostatní věřitelé s 8,77 %. Závazky ČSSZ jsou preferovány shodně se závazky zdravotní pojišťovny, s vyčíslením 7,02 %. Jelikož je v této otázce přímo specifikován věřitel, jsou závazky ČSSZ až na třetím místě. Tudíž tato hypotéza je vyvrácena.

Graf 11: Závazky ČSSZ a ostatní závazky

Zdroj: dotazník: https://www.vyplnto.cz/graf_1035618.png, ze dne 6.2.2017

11.4 Klienti preferují pro komunikaci s ČSSZ spíše osobní styk

Je pro komunikaci s ČSSZ ze strany klientů preferován osobní kontakt? Ze získaných dat je evidentní, že respondenti preferují osobní kontakt v 56,14 %, telefonický kontakt v 31,68 % a písemný kontakt je využit pouze v 8,77 %. Hypotéza je tedy potvrzena.

Graf 12: Kontakt klientů s ČSSZ

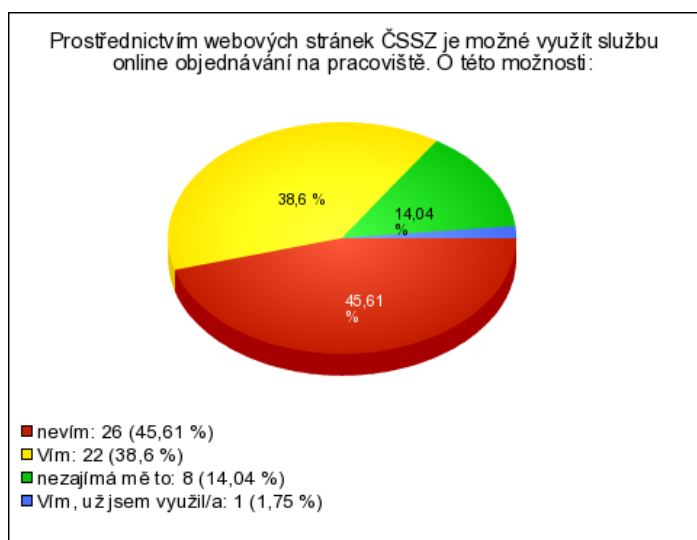

Zdroj: dotazník: https://www.vyplnto.cz/graf_1035630.png, ze dne 6.2.2017

11.5 Klienti ČSSZ vědí o možnosti on-line objednávání

Vědí klienti ČSSZ o možnosti on-line objednávání se na příslušnou OSSZ? Dotazníkem bylo zjištěno, že respondenti ve 45,61 % nevědí o možnosti on-line objednávání se na příslušnou OSSZ. Těch, co vědí o této možnosti, je 38,6 %. Hypotéza je vyvrácena.

Graf 13: Informovanost o možnosti on-line objednávání

Zdroj: dotazník: https://www.vyplnto.cz/graf_1035631.png, ze dne 6.2.2017

11.6 Shrnutí

Smyslem dotazníku byl průzkum mezi podnikateli. Údaje z grafu 10 a 11 by bylo možné posuzovat jako rozporuplné, ovšem v grafu 10 nebyl konkrétně specifikován pojem ostatní věřitelé. Z běžné praxe referentů vymáhání lze potvrdit údaje zjištěné v grafu 11. Mnoho klientů při osobním jednání preferovalo závazky u finančního úřadu. Jedná se tedy o upřednostňování věřitele, ale ze strany podnikatele je na celou situaci nahlíženo tak, že finanční úřad má větší páky na to, aby své závazky vymohl. ČSSZ není pro podnikatele takovou hrozbou jako již zmiňovaný finanční úřad. Doporučením pro podnikající osoby je před samotným zahájením podnikání zjištění potřebných informací. Příkladem může být kniha o sociálním a zdravotním pojištění.⁷⁸

K dalším otázkám dotazníku, který je přílohou 2 této diplomové práce, jsou zde interpretovány odpovědi s největším procentním zastoupením:

- Mezi respondenty byl poměr osob samostatně výdělečně činných 38,6 %, nepodnikajících 33,33 %, zaměstnavatelů 28,07 %.
- Kolik procent se má na sociální pojištění odvádět ví 61,4 %, ti co nevědí, tvoří 38,6 %. Lze tedy usuzovat, že ti, co nevědí, již nepodnikají.
- Informaci o tom, kdy mají povinnost podat přehled o příjmech a výdajích, ví 85,96 %.
- Informace z WEBU ČSSZ využívají klienti pouze občas, a to ve 31,58 %. Ti, co nevyžívají informace, tvoří 28,07 %.
- Platby na sociální pojištění jsou hrazeny včas ve více jak 87 %.
- Respondenti hradí své závazky pravidelně - měsíčně, což je vyjádřeno 78,95 %.
- Dotazovaní vědí, kdy je splatná záloha na pojistné. Vyjádřeno více jak 68 %.
- Roční vyúčtování jednotlivcům zpracovává účetní v 82,46 %.

---

⁷⁸ VANČUROVÁ, A., KLAZAR, S.: *Sociální a zdravotní pojištění – úvod do problematiky*. ASPI, a.s., Praha, 2008. Vydání druhé, 124 stran. ISBN 978-80-7357-381-2.

- V případě platební neschopnosti podnikatelé preferují osobní schůzku na OSSZ ve 45,61 %.
- V případě vystavení exekučního příkazu se dotazovaní snaží ve více jak 42 % dluh uhradit a docílit tak rychlého odblokování účtu.
- Zkušenost se zablokováním účtu je pro podnikatele ponaučením pro příště ve více jak 61 %.
- Vyhlášení osobního bankrotu zvažovalo pouze 3,51 %. Osobní bankrot nezvažovalo 80,7 %.
- V případě změny bydliště či sídla firmy hlásí změnu na všechny instituce 70,18 %.
- Za proklientský přístup ČSSZ/OSSZ považuje 49,12 % dotazovaných.
- Poskytnutí potřebných informací při jednání obdrželo 89,47 % dotazovaných.
- Mezi respondenty bylo zastoupení žen 54,39 % a mužů 45,61 %.

12 NÁVRHOVANÁ OPATŘENÍ A CÍLE

Výběr pojistného a trvalé snižování pohledávek patří mezi prioritní cíle ČSSZ. Reagování na ekonomické změny je v rámci ČSSZ důsledné. Je nastaven bezpečný systém práce a účinnost všech aktivit, které souvisí s výběrem pojistného.⁷⁹

Na klienty neplnící si opakovaně své povinnosti vůči státu, tedy vůči ČSSZ, podávají OSSZ návrh na zrušení živnostenského oprávnění, a to dle § 58 odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se zejména o klienty, kteří několik let po sobě nepodávají přehledy o výši pojistného a bohužel není znám ani jejich současný pobyt. V praxi se tento návrh na zrušení živnostenského oprávnění stává jakýmsi upozorněním, vyčíslením dluhu vůči OSSZ. Nesplní-li klient stanovené podmínky, je mu živnostenské oprávnění ve spolupráci s živnostenskými úřady zrušeno. Dojde-li v počátku tohoto řízení ke splnění podmínek, tedy k úhradě dluhu, živnostenské oprávnění zrušeno není. Tento úkon má výstražný charakter a je velmi účinný. Proto by bylo vhodné jej i nadále využívat. Na druhé straně neexistuje kontrola již zrušených živnostenských oprávnění u těch podnikatelů, kteří si po nějaké době znovu o živnostenský list požádají.

Progres by byl zejména ve sledování těchto zrušených živnostenských oprávnění. Při podání žádosti o nové povolení k podnikání je nutné trvat na doložení bezdlužnosti, případně platného splátkového kalendáře. Tak se nemůže stát, že má dotyčná osoba z minulého podnikání dluhy vůči státu a zároveň chce opakovaně podnikat, aniž by své předchozí dluhy řádně splácela. Dále je zapotřebí přijmout takové postupy, které by předcházely vzniku pohledávek. Významné je podchycení narůstajících dluhů u klientů. Proto se jeví jako vhodná forma odebrání oprávnění k podnikání těm dlužníkům, kteří dva a více let mají neuhrazené pojistné. Lhůtu dvou a tří let není dobré redukovat, neboť by mohla působit negativně. Za nežádoucí lze v této situaci považovat navýšení počtu nezaměstnaných. Ovšem i přes tato negativa je možno vyzdvihnout snížení dluhového kolotoče u podnikatelských subjektů.

---

⁷⁹ Zdroj: http://www.mpsv.cz/files/clanky/23253/TZ_031215b.pdf, ze dne 1.2.2016

Zajišťovací charakter zástavního práva se může zdát pro ČSSZ velmi přínosným, ovšem ne vždy dojde k uspokojení ze zajištěného majetku. Praxí bylo zjištěno, že když je na majetek dlužníka na listu vlastnictví zřízeno několik zástavních práv a je dokonce nařízena exekuce prodejem nemovitosti, musí ostatní věřitelé vyčkat na to, jak celé řízení dopadne.⁸⁰ V tomto okamžiku již nelze žádat ze strany dalšího věřitele jakéhokoli soudního exekutora, aby zahájil prodej nemovitosti. Důvodem je již zahájené exekuční řízení o prodeji. Lze tedy potvrdit přísloví: *“Kdo dřív přijde, ten dřív mele.”* Praxí je dále potvrzeno, že prodej nemovitosti je ze stran soudních exekutorů protahován až na několik let. Během této doby dochází u dlužníků nejen k nárůstu samotné jistiny, ale také úroků. Navrhovaným řešením je kodifikovat takové postupy, které by nedovolovaly zbytečné protahování těchto kroků a například do 12, případně 24 měsíců od zahájení exekučního řízení by muselo dojít k prodeji nemovitosti.

Začarovaný kruh nastává u těch podnikatelů, kteří nepodávají přehledy o příjmech a výdajích, nehradí měsíční zálohy na pojistné, nevlastní žádný majetek ani účty. Nereagují na Výzvy ani na uložené pokuty. V takovém případě má OSSZ možnost vyžádat si u finančního úřadu daňové přiznání dotyčného podnikatele, a tak zjistit jeho příjmy, o kterých OSSZ neinformoval.

Dotazníkem bylo prokázáno, že největší obavu mají podnikatelé právě z finančních úřadů. Mezi významné přínosy je pro ČSSZ do budoucna rozšíření řad vlastních právníků, a to přímo na pracovištích ČSSZ/OSSZ. V lepším případě navýšení počtu referentů vymáhání na jednotlivých pracovištích OSSZ. Pomocí nich tak lze zajistit co nejvíce dlužníků. Složitých případů k řešení přibývá a právě toto rozšíření počtu zaměstnanců by velmi přispělo k účelnějšímu postupu při úkonech vymáhání.

Mezi další doporučení pro ČSSZ je dočasná spolupráce s daňovými exekutory, která by díky vhodné komunikaci byla velkým přínosem. Dalším pozitivem je bezpochyby dlouho zmiňované jednotné inkasní místo. A právě v tomto případě by pomocí daňového exekutora došlo ke snížení nákladů ze strany státu. Ze strany povinného, který má závazky

---

⁸⁰ Zdroj: internet: <http://www.hypoindex.cz/clanky/otazky-a-odpovedi-exekuce-prodejem-nemovitosti/>, ze dne 28.2.2017

nejen vůči ČSSZ, finančnímu úřadu a zdravotní pojišťovně, by došlo k vyčíslení úkonů (nákladů) ze strany státu pouze jednou.

13 ZÁVĚR

Oblast nedoplatků na sociálním pojištění je spíše opomíjeným tématem, ale z pohledu financování veřejných rozpočtů i správy daní se jedná o téma velmi důležité. Práce popisuje daňové nedoplatky evidované Českou správou sociálního zabezpečení. Důvodem zvoleného tématu je autorova praxe v této oblasti.

Úvodní část diplomové práce vystihuje teoretické přístupy a možnosti ČSSZ vymáhat zmiňované nedoplatky. Preferován je způsob vymáhání prostřednictvím daňové exekuce. První dílčí cíl byl dosažen deskripcí současné právní úpravy. Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, který je platný od ledna 2011, přinesl do práva nové elementy soukromoprávní povahy, ale zároveň jako původní úprava odkazuje na přiměřené použití občanského soudního řádu.

Diplomová práce poskytuje popis vývoje evidovaných nedoplatků a jejich vymáhání. Byl zjištěn dlouhodobě negativní trend vývoje evidovaných nedoplatků. Jejich celková suma je k 31. 12. 2015 ve výši 61 276 mil. Kč. Tato hodnota vypovídá o mírném poklesu evidovaných pohledávek, je téměř totožná s hodnotou z roku 2011. Provedením analýzy vývoje nedoplatků na sociálním pojištění a následného vymáhání, bylo dosaženo druhého dílčího cíle. Příjmy se za celé sledované období jeví více vyrovnané, pohledávky mají naopak velmi kolísavý trend. Za touto nestálostí stojí vliv ekonomiky a finanční nestabilita trhu.

Pro splnění třetího dílčího cíle došlo k identifikaci faktorů, které mají vliv na vznik nedoplatků. Následně byly tyto faktory rozděleny na faktory související s ochotou hradit odvody správě sociálního zabezpečení a faktory působící na subjekt a jeho schopnost uhrazovat. Mezi zmiňované faktory spojené se schopností platit patří platební schopnost i morálka podnikatelů, zadluženost, jejich příjmy i výdaje. Podstatným faktorem ovlivňujícím výši nedoplatků ze strany ČSSZ jsou počty zaměstnanců, jejich věk, vzdělání a platové ohodnocení. Prioritou by měl být zaměstnanec v produktivním věku, tedy do 50 let věku. Lépe reaguje na změny, příkladem jsou nové programy, umí je rychleji ovládat a dosahovat tak pozitivních výsledků. Naopak zaměstnanci s věkem 70 let a více nejsou schopni tyto změny přijmout.

Byl uveden vývoj počtu podnikatelských subjektů, počet prohlášených konkurzů a dále vyčíslení částky, která byla již v rámci insolvenčních řízení uhrazena. Od počátku

sledování, tedy od roku 2010 do roku 2014, dochází v rámci ČSSZ k nárůstu přihlášených pohledávek do insolvenčních řízení. Z prezentovaných údajů (tabulka 4) je patrná časová zátěž referentů i metodiků na pracovištích, kterou musí pro kvalitní zpracování případů vynaložit. Novela insolvenčního zákona, která byla již dvakrát vrácena k dopracování, by proto měla být důsledně připravena s přihlédnutím ke všem stranám, nejen ke straně dlužníka. Při snížení zmiňované zátěže během zpracování insolvenčních řízení by došlo k úspoře času, který by mohl být využit pro další úkony spojené s vymáháním. Preferovány by byly zejména úkony, které zajistí včasné úhrady. Jedná se o vydávání exekučních příkazů příkázáním pohledávek z účtu u poskytovatele platebních služeb, srážkou ze mzdy, případně Rozhodnutí o zřízení zástavního práva.

Komparací původní a stávající právní úpravy bylo shledáno, že díky této změně došlo ke zrychlení a cílenému ošetřování dlužníků ČSSZ. Čas, který byl vynakládán na úkony spojené se soudními návrhy, je nyní věnován exekučním příkazům a efektivnějším způsobům vymáhání, které by měly zaručit likviditu v kratší lhůtě. O této skutečnosti vypovídají údaje v grafu 6. Úspěšnost takto vymáhaných pohledávek ovšem vykazuje pokles. Žádosti členských států EU o spolupráci při vymáhání pohledávek se každým rokem navyšují. Je zde zřejmá spolupráce mezi jednotlivými státy.

V souvislosti s identifikací faktorů mající vliv na vznik nedoplatků ČSSZ byla navržena doporučení. Pro snížení takto vznikajících pohledávek bylo doporučeno nastavení takových kritérií, která pomohou těmto situacím předcházet. Jedná se především o přístřeší při zakládání nových živnostenských oprávnění, díky kterému dojde k poklesu podnikajících osob s již evidovanými dluhy vůči státu. Pro zvýšenou úspěšnost vymáhání nedoplatků na sociálním pojištění je silné působení na platební morálku. Jako další je zaměření se na znemožnění podnikat těm, kteří mají trvalé bydliště na adresách úřadů. Těmito doporučeními bylo dosaženo posledního dílčího cíle této diplomové práce.

Jelikož nedoplatky České správy sociálního zabezpečení vykazují vysoké hodnoty, měla by být výše prezentovaná doporučení zvažena a zavedena do praxe v co nejbližším možném termínu. Nelze předpokládat úplnou eliminaci tohoto problému, avšak jakékoli snížení bude pozitivně přijato.

Po sumarizaci dat z dotazníku byla ověřena získaná data z praxe, která vypovídají o přístupu podnikatelů k ČSSZ. Nejvíce preferovanou i obávanou státní institucí je pro

podnikající subjekty finanční úřad. Dotazovaní podnikatelé vědí základní informace o svých povinnostech, ale více se o novinky, které ČSSZ nabízí, nezajímají. Je důležité informovat podnikající subjekty o nových možnostech, ne všichni si ze své iniciativy vyhledají aktuality na WEBU ČSSZ. Počátkem každého roku je všem OSVČ zasílána inventura, tedy souhrn předpisů a plateb za předešlý rok. Součástí toho by mohlo být zasílání Novinek ČSSZ. Přehled pohledávek, ale i seznam základních Novinek může být pro podnikatele velkým přínosem a zároveň upozorněním.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

BENEŠ, V., DVOŘÁK, P., KOŠTEL, M., *Bankovní a finanční slovník*, 1. vydání, 1993, 157 s., Praha, Svoboda - Libertas, ISBN 80-205-0357-9

GROSSOVÁ, Marie. *Exekuce na peněžitě plnění v současné právní praxi*. 5. vyd., Linde Praha a.s., 2007, 603 s., ISBN 978-80-7201-621-1

KLÍMA, K., a kolektiv, *Praktikum českého ústavního práva*, 3. vydání, 2009, 600 s., Příbram, Čeněk s.r.o., ISBN 978-80-7380-173-1

MÍČIENKA, M., *Příruční slovník občana*, 1. vydání, 2003, 283 s., Praha, SLON, ISBN 80-86429-17-2

POSPÍŠIL, B. JUDR., VRCHATA, P., MGR., *Judikatura Ústavního soudu České republiky*, LINDE PRAHA A.S., 1998, 203 publikace, 238 s., ISBN 80-7201-092-1

ŠIROKÝ, J., *Daňové teorie s praktickou aplikací*, 1. vydání, 2003, 178 s., Praha, C. H. Beck, ISBN 80-7179-413-9

ŠRETR, V., *Daňová kontrola z pohledu daňového řádu*, 2011, s. 151, Linde Praha, ISBN 978-80-7201-856-7

TOMANOVÁ, J., Schelle, K. a kol., *Právní nauka pro pracovníky veřejné správy*, Praha 1: EUROLEX BOHEMIA s.r.o., 1. vydání, 2005, 292 s., ISBN 80-86861-32-5

TOMEŠ, Igor a kol. *Sociální správa*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2002. 303 s. ISBN 80-7178-560-1

TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3. vydání. Praha: C.H.Beck, 2006, s. 836, ISBN 80-7179-489-9

TRÖSTER, Petr a kol. *Právo sociálního zabezpečení*. 5., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, 379 s. Právnícké učebnice. ISBN 978-80-7400-322-6.

VANČUROVÁ, A., KLAZAR, S.: *Sociální a zdravotní pojištění – úvod do problematiky*. ASPI, a.s., Praha, 2008. Vydání druhé, 124 s., ISBN 978-80-7357-381-2.

VONDRÁKOVÁ, Alena a kol. *Vymáhání pohledávek*. Praha: ASPI, a.s., 2006, s. 756, ISBN 978-80-7357-230-3

Sborník, *Zákony 2015*, PORADCE s.r.o., Český Těšín, 656 s.

Sborník, I. *Zákony 2016*, PORADCE s.r.o., Český Těšín, 672 s., ISSN 1802-8268

Sborník, II. *Zákony 2016*, PORADCE s.r.o., Český Těšín, 672 s., ISSN 1802-8276

Časopisy:

Bulletin advokacie 1-2 2016, 18 s

DAŇOVÉ ZÁKONY, úplná znění platná v roce 2013, POHODA, Business Intelligence, 2013, 162 s.

JOUZA Ladislav. Srážky ze mzdy v roce 2012. *Národní pojištění*. 2012, roč. 43, č. 3. ISSN 0323-2395. s. 26

Internetové zdroje:

CREDITREFORM. Dostupné z: http://www.creditreform.cz/fileadmin/user_upload/CR-International/local_documents/cz/Presseartikel/Vyvoj_insolvenci_v_Ceske_republice_v_roce_2015.pdf,

ČESKÁ JUSTICE: Dostupné z: <http://www.ceska-justice.cz/2014/12/cnb-souhlas-i-s-centralnim-registrem-uctu-finance-pripravi-zakon/>,

ČESKÁ JUSTICE. ČNB souhlasí s centrálním registrem účtů, finance připraví zákon. Dostupné z: <http://www.ceska-justice.cz/2014/12/cnb-souhlas-i-s-centralnim-registrem-uctu-finance-pripravi-zakon/>,

Česká správa sociálního zabezpečení – organizační struktura ČSSZ. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/organizacni-struktura-CSSZ.htm>

Česká správa sociálního zabezpečení. Nemocenské dávky. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2016/2016-08-31-exekucni-srazky-z- Duchodu-a-davek-nemocenskeho-pojisteni-pres-1-1-miliardy-koron-vyplatil.htm/>

Česká správa sociálního zabezpečení. Nemocenské dávky. Dostupné z: <http://www.cssz.eu/cz/kontakty>,

Česká správa sociálního zabezpečení. 25 let vzniku ČSSZ. Dostupné

z: [http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/3A7D4925-64A5-4E20-AF60-](http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/3A7D4925-64A5-4E20-AF60-7527FBDE38A4/0/2015_kniha_cssz25.pdf)

[7527FBDE38A4/0/2015_kniha_cssz25.pdf](http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/3A7D4925-64A5-4E20-AF60-7527FBDE38A4/0/2015_kniha_cssz25.pdf)

Česká správa sociálního zabezpečení. Profil ČSSZ. Dostupné z: [http://www.cssz.cz/cz/o-](http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/)

[cssz/profil-organizace/](http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/),

Česká správa sociálního zabezpečení. Pojistné na sociální zabezpečení. Dostupné z:

<http://www.cssz.cz/cz/pojistne-na-socialni-zabezpeceni/>,

Česká správa sociálního zabezpečení. Tiskové zprávy. Dostupné z:

[http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2016/2016-](http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2016/2016-08-31-exekucni-srazky-z- Duchodu-a-davek-nemocenskeho-pojisteni-pres-1-1-miliardy-korun-vyplatil.htm)

[08-31-exekucni-srazky-z- Duchodu-a-davek-nemocenskeho-pojisteni-pres-1-1-miliardy-korun-vyplatil.htm](http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2016/2016-08-31-exekucni-srazky-z- Duchodu-a-davek-nemocenskeho-pojisteni-pres-1-1-miliardy-korun-vyplatil.htm)

Česká správa sociálního zabezpečení. Statistika. Dostupné z: [http://www.cssz.cz/cz/o-](http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/statistiky/ekonomicke-ukazatele/statistika-vyberu-pojistneho-na-socialni-zabezpeceni/statistika-vyberu-pojistneho-na-socialni-zabezpeceni.htm)

[cssz/informace/statistiky/ekonomicke-ukazatele/statistika-vyberu-pojistneho-na-socialni-zabezpeceni/statistika-vyberu-pojistneho-na-socialni-zabezpeceni.htm](http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/statistiky/ekonomicke-ukazatele/statistika-vyberu-pojistneho-na-socialni-zabezpeceni/statistika-vyberu-pojistneho-na-socialni-zabezpeceni.htm),

Česká správa sociálního zabezpečení. Vývoj příjmů. Dostupné z:

[http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5D62E756-1BF5-4E14-82F5-](http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5D62E756-1BF5-4E14-82F5-C6D828B11B44/0/2015webk122015VYVOJPRIJMU-VLETECH19932015.pdf/)

[C6D828B11B44/0/2015webk122015VYVOJPRIJMU-VLETECH19932015.pdf/](http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5D62E756-1BF5-4E14-82F5-C6D828B11B44/0/2015webk122015VYVOJPRIJMU-VLETECH19932015.pdf/),

ČSÚ. Hlavní makroekonomické ukazatele. *Český statistický úřad*. Dostupné z:

https://www.czso.cz/csu/czso/hmu_cr

DAŇAŘI. Dostupné z: : [http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d27083v35448-](http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d27083v35448-danova-exekuce-podle-noveho-danoveho-radu/)

[danova-exekuce-podle-noveho-danoveho-radu/](http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d27083v35448-danova-exekuce-podle-noveho-danoveho-radu/),

EUROPA. Sociální situace v EU. Dostupné z:

[http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/5722057/KE-AG-10-001-](http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/5722057/KE-AG-10-001-EN.PDF/4198f7a7-44b0-47bf-a877-eb65388a5430)

[EN.PDF/4198f7a7-44b0-47bf-a877-eb65388a5430](http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/5722057/KE-AG-10-001-EN.PDF/4198f7a7-44b0-47bf-a877-eb65388a5430)

EUROSTAT. Dostupné z: [http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/5722057/KE-](http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/5722057/KE-AG-10-001-EN.PDF/4198f7a7-44b0-47bf-a877-eb65388a5430)

[AG-10-001-EN.PDF/4198f7a7-44b0-47bf-a877-eb65388a5430](http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/5722057/KE-AG-10-001-EN.PDF/4198f7a7-44b0-47bf-a877-eb65388a5430)

HYPOINDEX: Dostupné z: [http://www.hypoindex.cz/clanky/otazky-a-odpovedi-exekuce-](http://www.hypoindex.cz/clanky/otazky-a-odpovedi-exekuce-prodejem-nemovitosti/)

[prodejem-nemovitosti/](http://www.hypoindex.cz/clanky/otazky-a-odpovedi-exekuce-prodejem-nemovitosti/)

KONKURZNÍ NOVINY. Dostupné z: [http://www.konkursni-noviny.cz/clanek/co-je-](http://www.konkursni-noviny.cz/clanek/co-je-mineno-pod-pojmem-vymahani-danovych-nedoplatku-danovou-exekuci/)

[mineno-pod-pojmem-vymahani-danovych-nedoplatku-danovou-exekuci/](http://www.konkursni-noviny.cz/clanek/co-je-mineno-pod-pojmem-vymahani-danovych-nedoplatku-danovou-exekuci/),

LICHNOVSKÝ, Ondřej. Změna zákona: Nový daňový řád. Dostupné z:
<http://www.akont.cz/cz/395.zmena-zakona-novy-danovy-rad>
MPSV. Tisková zpráva ČSSZ. Dostupné z:
http://www.mpsv.cz/files/clanky/23253/TZ_031215b.pdf
MZDOVÁ PRAXE. Dostupné z: <http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d44596v55831-postup-vypoctu-srazek-ze-mzdy-v-roce-2014/>,
PENÍZE. Sociální pojištění. Dostupné z: <http://www.penize.cz/socialni-pojisteni>,
PENÍZE. Exekuce. Dostupné z: <http://www.penize.cz/exekuce/245184-manzele-dluzniku-pozor-od-ledna-exekutor-muze-k-vasi-mzde-i-uctu%21>,
SCHNEIDER, Friedrich a Colin WILLIAMS. 2013. *The shadow economy*. London: The Institute of Economic Affairs (IEA). ISBN 978-025-5366-885. Dostupné z:
<http://www.iea.org.uk/sites/default/files/publications/files/IEA%20Shadow%20Economy%20web%20rev%207.6.13.pdf>,
SOBOTKOVÁ, Veronika. 2011. Daňová exekuce podle nového daňového řádu. *Daně a právo v praxi*. Praha: ASPI, 2011. ISSN 1211-7293. Dostupné z:
<http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d27083v35448-danova-exekuce-podle-noveho-danoveho-radu/>,
VYPLŇTO. Dotazník: Dostupné z: <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=58193>
ZÁKONY PRO LIDI. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-280#cast3>,

Legislativa

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 210/1990 Sb., o změnách v působnosti orgánů České republiky o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 120/2001, o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 187/2006 Sb., zákon o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

Judikát

Usnesení Krajského soudu, sp.zn. KSPA 60INS 30255/2014-C1-3, ze dne 27. 11. 2015

Usnesení Městského soudu v Praze, sp.zn. 15Co 181/2016-18, ze dne 6. 5. 2016

Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. 20 Cdo 485/2005, ze dne 27. 9. 2006

Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 20 Cdo 2270/2008, ze dne 27. 5. 2010

Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. 7TDo 1426/2004-TZ, ze dne 28. 12. 2004

Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. 31 Cdo 1103/2010, ze dne 18. 7. 2012

Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. 3 Ads 7/2011-49, 28. 6. 2011

Usnesení ÚS ČR ze dne 20.12.1994 sp.zn.Pl. ÚS 22/94, Sb. nál.a usn., svazek 2, s.3267-271

Přílohy

Příloha 1 Mapa ČR, jednotlivá pracoviště ČSSZ

Příloha 2 Dotazník

Příloha 1: Mapa České republiky s rozdělením na jednotlivá pracoviště

Zdroj: internet: <http://www.cssz.eu/cz/kontakty>, ze dne 15.4.2016

Příloha 2: Dotazník, dostupný na <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=58193>

1. Podnikáte jako:

Odověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
OSVČ	22	38,6 %	38,6 %	
Již nepodnikám	19	33,33 %	33,33 %	
OSVČ i zaměstnavatel	16	28,07 %	28,07 %	

2. Víte, kolik procent je odváděno na sociální pojištění?

Odověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Ano	35	61,4 %	61,4 %	
Ne	22	38,6 %	38,6 %	

3. Podat přehled o příjmech a výdajích za OSVČ (za uplynulý kalendářní rok) máte povinnost:

Odověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Do dubna roku následujícího nebo do června mám-li daňového poradce	49	85,96 %	85,96 %	
Nemám povinnost	6	10,53 %	10,53 %	
Kdykoli během roku	2	3,51 %	3,51 %	

4. Využíváte informace z webu (www.cssz.cz) České správy sociálního zabezpečení?

Odověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Občas	18	31,58 %	31,58 %	
Ne	16	28,07 %	28,07 %	
Ano	12	21,05 %	21,05 %	
Velmi zřídka	10	17,54 %	17,54 %	
Nikdy	1	1,75 %	1,75 %	

5. Svě závazky vůči státu, konkrétně platby na sociální pojištění – hradíte včas:

Odověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Ano	50	87,72 %	87,72 %	
Občas	4	7,02 %	7,02 %	
Ne	3	5,26 %	5,26 %	

6. Závazky vůči správě sociálního zabezpečení upřednostníte před závazky ostatních věřitelů?

Odověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Ano	30	52,63 %	52,63 %	✓ ✗
Občas	15	26,32 %	26,32 %	✓ ✗
Ne	9	15,79 %	15,79 %	✓ ✗
Velmi zřídka	2	3,51 %	3,51 %	✓ ✗
Nikdy	1	1,75 %	1,75 %	✓ ✗

7. Volíte mezi pravidelnou úhradou nebo závazky hradíte v jiném intervalu?

Odověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Měsíčně	45	78,95 %	78,95 %	✓ ✗
Když mám peníze	4	7,02 %	7,02 %	✓ ✗
Jiná odověď:	3	5,26 %	5,26 %	✓ ✗
Pololetně	3	5,26 %	5,26 %	✓ ✗
Ročně	2	3,51 %	3,51 %	✓ ✗

8. Víte, kdy je splatná záloha pojistného u OSVČ, případně datum úhrady za zaměstnance?

Odpověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Ano	39	68,42 %	68,42 %	
Ne	10	17,54 %	17,54 %	
Nevím	8	14,04 %	14,04 %	

9. Roční vyúčtování za OSVČ Vám pro správu sociálního zabezpečení zpracovává účetní?

Odpověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
ano	47	82,46 %	82,46 %	
ne	9	15,79 %	15,79 %	
jiný způsob	1	1,75 %	1,75 %	

10. Máte-li vůči státu více závazků, který závazek uhradíte jako první?

Odpověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Finanční úřad	44	77,19 %	77,19 %	✓ ✗
Ostatní věřitelé	5	8,77 %	8,77 %	✓ ✗
ČSSZ	4	7,02 %	7,02 %	✓ ✗
Zdravotní pojišťovna	4	7,02 %	7,02 %	✓ ✗

11. V případě, že se dostanete do platební neschopnosti a své závazky vůči ČSSZ nejste schopni hradit, postupujete následovně:

Odpověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Domluví si osobní schůzku na příslušné správě sociálního zabezpečení	26	45,61 %	45,61 %	✓ ✗
Situaci za mne řeší účetní	11	19,3 %	19,3 %	✓ ✗
Vypůjčím si peníze jinde a závazky uhradím	9	15,79 %	15,79 %	✓ ✗
Situaci prozatím neřeším	8	14,04 %	14,04 %	✓ ✗
Jiný způsob	2	3,51 %	3,51 %	✓ ✗
Jiný způsob:	1	1,75 %	1,75 %	✓ ✗

12. Nedojde-li z vaší strany k úhradě dlužné částky, může být vystaven exekuční příkaz příkázáním pohledávek z bankovního účtu. Dojde tedy k zablokování vašeho účtu. Jak zareagujete?

Odpověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Snažím se dluh uhradit mimo exekuční řízení a docílit odblokování svého účtu	24	42,11 %	42,11 %	
Jiná reakce/není to můj případ	16	28,07 %	28,07 %	
Kontaktuji příslušnou správu sociálního zabezpečení	13	22,81 %	22,81 %	
Neudělám nic, moje smůla	2	3,51 %	3,51 %	
Jiná reakce:	2	3,51 %	3,51 %	

13. Z předešlé situace (zablokování účtu v bance) si vezmete pro příště ponaučení?

Odpověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Ano	35	61,4 %	61,4 %	
Tato situace se mě netýká	21	36,84 %	36,84 %	
Je mi to jedno	1	1,75 %	1,75 %	

14. Zvažoval/a jste někdy vyhlášení osobního bankrotu?

Odpověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Ne	46	80,7 %	80,7 %	
Udělám vše, abych tomu předešel/a	7	12,28 %	12,28 %	
Nevím, co to je	2	3,51 %	3,51 %	
Ano	2	3,51 %	3,51 %	

15. Změníte-li trvalé bydliště nebo sídlo firmy, hlásíte změnu na všechny instituce?

Odpověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Ano	40	70,18 %	70,18 %	
Mám od toho účetní	15	26,32 %	26,32 %	
Ne	2	3,51 %	3,51 %	

16. Myslíte si, že správa sociálního zabezpečení má proklientský přístup?

Odpověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Ano	28	49,12 %	49,12 %	
Občas	17	29,82 %	29,82 %	
Ne	7	12,28 %	12,28 %	
Velmi zřídka	5	8,77 %	8,77 %	

17. Byly Vám při jednání poskytnuty potřebné informace?

Odpověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Ano	51	89,47 %	89,47 %	
pouze částečně	4	7,02 %	7,02 %	
ne	2	3,51 %	3,51 %	

18. Jaké jednání s ČSSZ preferujete?

Odpověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Osobní kontakt	32	56,14 %	56,14 %	
Telefonní kontakt	18	31,58 %	31,58 %	
Písemný kontakt	5	8,77 %	8,77 %	
Jiný způsob	2	3,51 %	3,51 %	

19. Prostřednictvím webových stránek ČSSZ je možné využít službu online objednávání na pracoviště. O této možnosti:

Odpověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Nevím	26	45,61 %	45,61 %	
Vím	22	38,6 %	38,6 %	
Nezajímá mě to	8	14,04 %	14,04 %	
Vím, už jsem využil/a	1	1,75 %	1,75 %	

20. Jste:

Odpověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Žena	31	54,39 %	54,39 %	
Muž	26	45,61 %	45,61 %	

21. Váš věk je:

Odpověď	Počet	Lokálně %	Globálně %	Akce
Do 45 let	24	42,11 %	42,11 %	
Do 35 let	17	29,82 %	29,82 %	
Nad 50 let	12	21,05 %	21,05 %	
Do 25 let	4	7,02 %	7,02 %	